

**Studiju programmas
“Valodas, saziņa un kultūrvide”
raksturojums**

Satura rādītājs

I.	Studiju programmas atbilstība studiju virzienam	3
II.	Resursi un nodrošinājums	15
III.	Studiju saturs un īstenošanas mehānisms	22
IV.	Mācībspēki	29
V.	Pielikumu saraksts	35

I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam

1.1. Studiju programmas un apakšprogrammu (ja piemērojams) izveides pamatojums un atbilstība augstskolas/ koledžas stratēģijai un studiju virzienam. Norādīt studiju programmas un apakšprogrammu (ja piemērojams) mērķus, uzdevumus, plānotos studiju rezultātus atbilstoši LKI/EKI attiecīgajam līmenim un novērtēt to sasniegšanu un savstarpējo saisti.

Augstskolas stratēģija: [VeA_Strategija_2021_2027.gadam-c87aff80.pdf](#)

Ventspils Augstskolas (turpmāk – “VeA”) Tulkošanas studiju fakultātes (turpmāk – “TSF”) Studiju programmas izveidi, tajā apvienojot atbilstošāko un aktuālāko no studiju virzienā “Tulkošana” iekļautās pirmā cikla (profesionālā bakalaura) programmas “Tulkošana un valodu tehnoloģija” (turpmāk – “TVT”) un studiju virzienā “Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas” iekļautās pirmā cikla (profesionālā bakalaura) studiju programmas “Starpkultūru komunikācija” (turpmāk – “SK”), pamato vairāki apsvērumi:

- izmaiņas darba tirgū (jauni pakalpojumi un vajadzības) un sabiedrības izpratnē par tulkošanu laikā, kad tulkošanu var veikt automātiski, īpaši skar TVT programmu;
- nodibinājuma “Akadēmiskās informācijas centrs” (turpmāk – “AIC”) Studiju kvalitātes komisija 23.10.2024. lēmumā par Nr. 2024/29-A norādījusi uz vairākām rekomendācijām studiju programmā SK, kuras divu gadu laikā (akreditācijas posms) nav iespējams novērst.

Studiju programmas izveide atbilst **VeA Studiju attīstības plānam 2021.–2027. gadam**, tostarp mērķim modernizēt studijas. Šajā Attīstības plānā skaidri noteikti uzdevumi fakultātēm, tostarp piedāvāt mūsdienīgu, kvalitatīvu un pētniecībā balstītu augstāko izglītību (turpmāk – “AI”), sagatavot prasmīgus speciālistus, kas var sekmīgi iekļauties darba tirgū un elastīgi pielāgoties pārmaiņām, kā arī īstenot dažādus sadarbības veidus studiju kvalitātes uzlabošanai.

Studiju programmas izveide atbilst **VeA Stratēģijai 2021.–2027. gadam**, kur noteikts, ka VeA darbība citu starpā saistīta ar humanitārajām zinātnēm attiecībā uz vārdu un tekstu sastatījumā, kontaktā un tulkojumā, leksikogrāfiju un terminoloģiju, tulkošanu un sabiedrību.

Studiju programma atbilst **studiju virzienam “Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas”** un tiek klasificēta izglītības **programmu grupā “Valodu studijas”** (43237) jeb “Language acquisition” (0231) atbilstoši Starptautiskās standartizētās izglītības klasifikācijas (ISCED 2013) līmeņu detalizētam skaidrojumam¹, kurā ietver studiju programmas, kurās apgūst otro valodu, svešvalodas, zīmju valodu, mutisko un rakstisko tulkošanu, kā arī valodniecību, kultūru un fonētiku saistībā ar programmā apgūstamajām valodām.

Būtiskas **izmaiņas tiek veiktas arī citu Latvijas augstākās izglītības iestāžu studiju programmās**, piemēram, LU Humanitāro zinātņu fakultāte strādā pie [starptautiskās Eiropas valodu, kultūru un komunikācijas bakalaura programmas izstrādes](#), par kuru plašāka informācija šī dokumenta izstrādes laikā nav pieejama, un RTU pāriet pie starpdisciplinārām programmām, [tulkošanas studiju programmu tuvinot IT un gatavojot programmu “Valodu dati un tehnoloģijas”](#). RTU Liepājas Akadēmija savukārt īsteno [“Eiropas valodu un kultūras studijas”](#). Tajā, cik liecina publiski pieejamā informācija, salīdzinot ar licencējamo studiju

¹ ISCED Fields of education and training 2013 (ISCED F 2013) Detailed field descriptions, Montreal, Quebec: UNESCO Institute for Statistics, 2015, <https://www.uis.unesco.org/sites/default/files/medias/fichiers/2025/04/international-standard-classification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>

programmu, ir mazāks svešvalodu piedāvājums; rakstiskā tulkošana tiek mācīta mazāk, savukārt mutiskā tulkošana netiek mācīta nemaz, toties vairāki studiju kursi veltīti literatūrzinātnei. Līdz ar to **VeA TSF mērķis** studiju programmas izveidē ir nodrošināt atšķirīgu un unikālu studiju programmu un sniegt Latvijas jauniešiem iespēju pilnvērtīgi apgūt trīs svešvalodas un izkopt tekstveides, teksta apstrādes un tulkošanas prasmes, tā sagatavojot plaša profila valodu speciālistus, kas ir gatavi darbā integrēt mākslīgā intelekta (turpmāk – “MI”) risinājumus apvienojumā ar cilvēka zināšanām, prasmēm un kompetenci valodu, saziņas un kultūrvides jomā.

Studiju programmas mērķis ir sagatavot mūsdienu darba tirgus prasībām atbilstošus valodu, saziņas un kultūrvides speciālistus, kuri spēj sekmīgi strādāt daudzvalodu vidē dažādās organizācijās, tostarp starptautiskos un vietējos uzņēmumos, iestādēs un aģentūrās, nodrošinot pakalpojumus saistībā ar valodām, saziņu, kultūru un kultūrvidi, tekstveidi, tulkošanu, lokalizēšanu, mediju komunikāciju, rediģēšanu, teksta kvalitātes novērtēšanu un nodrošināšanu, mākslīgā intelekta valodas risinājumu integrēšanu darbā un teksta pielāgošanu; orientēties attiecīgajā nozarē un lietot nozares terminoloģiju; uzņemties atbildību un iniciatīvu, pieņemt lēmumus un rast radošus risinājumus mainīgos apstākļos; izmantot iegūtās akadēmiskās zināšanas un praktiskās iemaņas profesionālas, mākslinieciskas, inovatīvas un pētnieciskas darbības veikšanai, tostarp analizēt, vērtēt un izmantot attiecīgās nozares pētījumus; ievērot nozares profesionālo ētiku un lietot ar nozari saistītos normatīvos aktus; studijas nākamā līmeņa programmās, attīstot un stiprinot Latvijas intelektuālo un zinātnisko potenciālu.

Studiju programmas uzdevumi:

- sniegt studentiem nepieciešamās teorētiskās pamata un specializētās zināšanas, kā arī praktisko iemaņu un prasmju kopumu konkurētspējīgu augsta līmeņa valodu pakalpojumu sniegšanai, tostarp saistībā ar saziņu un kultūrvidi tautsaimniecībai nepieciešamās nozarēs;
- īstenot padziļinātu specializētu akadēmisku un praktisku zināšanu apguvi, kas nodrošina iespēju patstāvīgi sniegt pakalpojumus saistībā ar valodām, saziņu, kultūru, tekstveidi, tulkošanu, lokalizēšanu, mediju komunikāciju, rediģēšanu, teksta kvalitātes novērtēšanu un nodrošināšanu, mākslīgā intelekta valodas risinājumu integrēšanu darbā un teksta pielāgošanu, kā arī ļauj turpināt studijas augstāka līmeņa kvalifikācijas sasniegšanai;
- sekmēt absolventu konkurētspēju darba tirgū, pilnveidojot studiju programmu mainīgos sociālajos, ekonomiskajos, kultūras un politiskajos apstākļos;
- attīstīt studējošo akadēmiskās zināšanas un vispārējās prasmes un kompetenci, nodrošinot un veicinot komunikatīvo un digitālo prasmju attīstību, analītisko, kritisko un radošo domāšanu, pilsonisko atbildību, spēju veiksmīgi vadīt sevi un darboties komandā, uzņemties atbildību par darbības rezultātiem, izrādīt iniciatīvu un pieņemt lēmumus, nodrošinot veiksmīgu personības izaugsmi;
- īstenot sadarbību ar citām augstskolām, institūcijām, organizācijām, darba devējiem, iesaistot programmas īstenošanā augsti kvalificētus un profesionālus mācītājus, lai nodrošinātu mūsdienu prasībām atbilstošas studijas;
- veidot ciešu studiju procesa sasaisti ar faktisko situāciju darba tirgū, lai sagatavotu konkurētspējīgus speciālistus, kas spēj izmantot zinātniski praktisku pieeju problēmu risināšanai un pielāgoties pārmaiņām.

Studiju programmas sasniedzamie rezultāti (SPSR) noteikti atbilstoši [EKI/LKI 6. līmenim](#) un tos raksturo 1) spēja uzrādīt pamata un specializētas zināšanas nozarē un izmantot tās profesionālas, mākslinieciskas, inovatīvas vai pētnieciskas darbības veikšanai; 2) spēja izmantot zinātnisku pieeju problēmu risināšanai, uzņemties atbildību un iniciatīvu; 3) spēja pieņemt lēmumus un rast radošus risinājumus mainīgos apstākļos.

Studiju programmas apguve sniedz zināšanas, prasmes, attieksmi un kompetencei, kas atbilst studiju programmas **kopējiem vispārējiem astoņiem SPSR**. Tie ir šādi: **daudzvalodības** izpratne un kompetence (1.1.), **valodniecības un tulkojumzinātnes** izpratne un kompetence (2.1.), **kultūrizpratne** un kompetence (3.1.), **saskarsmes un saziņas** izpratne un kompetence (4.1.), **informācijas tehnoloģijas** izpratne un kompetence (5.1.), **pētniecības** izpratne un kompetence (6.1.), **saistošo noteikumu** izpratne un kompetence (7.1.) un **profesionālās darbības un uzņēmējdarbības** izpratne un kompetence (8.1) (sk. 1. tabulu nākamajā lpp.). Izpratne un kompetence visos astoņos SPSR dalījuma līmeņos apvieno zināšanas, prasmes un attieksmi un kompetenci, kas vienotā un saistītā veidā nodrošina savstarpēju studiju programmas rezultātu sasniegšanu.

Piemēram, daudzvalodības izpratni un kompetenci veido ne tikai SPSR 1.1., bet arī 2.1. Piemēram, **daudzvalodības (1.1.)** un **valodniecības un tulkojumzinātnes (2.1.)** izpratni un kompetenci nodrošina saistītās zināšanas, prasmes un kompetence, t. i., valsts valodas (1.1.1.)² un svešvalodu (1.1.2.) zināšanas un no tām izrietošās prasmes pārvaldīt valsts valodu (1.2.1.) un svešvalodas (1.2.2.) un kompetence sazināties valsts valodā mutvārdos un rakstveidā un demonstrēt padziļinātas valsts valodas zināšanas profesionālas, mākslinieciskas, inovatīvas un pētnieciskas darbības veikšanai (1.3.1.) un spēja saprast svešvalodas mutvārdos un rakstveidā, spēj sazināties svešvalodās un lietot tās profesionālas, mākslinieciskas, inovatīvas un pētnieciskas darbības veikšanai (1.3.2.). Šie horizontāli saistītie SPSR (sk. 6. pielikumu) sasaistē ar zināšanām par lietišķo valodniecību (2.1.1.), terminoloģiju un tekstveidi (2.1.2.) un tulkošanas teorijām un metodiku (2.1.3.), prasmi izprast tekstu un prast identificēt teksta veidu un izprot teksta stilistiskos, gramatiskos, semantiskos un komunikatīvos aspektus (2.2.1.), lietot atbilstošās nozares profesionālo terminoloģiju un veidot tekstu atbilstoši pasūtītāja norādījumiem un mērķauditorijas vajadzībām (2.2.2.) un izmantot tulkojumzinātnes atzinumus un tulkošanas teorijas, izprot tulkošanas metodiskās un analītiskās problēmas un spēj tās risināt (2.2.3.), kā arī spēju izprast un analizēt tekstu, nodrošināt teksta precizitāti, stilistisko, gramatisko, semantisko un komunikatīvo atbilstību (2.3.1.), spēju, izmantojot zinātnisku pieeju, risināt aktuālas terminoloģijas problēmas, izvēlēties un novērtēt terminoloģiskos un leksikogrāfiskos resursus kvalitatīva teksta sagatavošanai, kā arī radīt, pielāgot, noformēt un rediģēt tekstu (2.3.2.), kā arī spēju tulkot dažādu nozaru tekstus no svešvalodas valsts valodā, kā arī patstāvīgi formulēt teksta tulkošanas problēmas un piedāvāt radošus un zinātnē balstītus risinājumus mainīgos apstākļos, tostarp izmantojot valodu tehnoloģiju un citus mākslīgā intelekta rīkus (2.3.3.) nodrošina studentu un absolventu daudzvalodības kompetenci un ļauj sasniegt studiju programmas mērķi. To sekmē arī SPSR 3.1. – **kultūrizpratne** un kompetence – un 4.1. – **saskarsmes un saziņas** izpratne un kompetence –, jo studenti “izprot mūsdienu kultūras norises, tostarp starpkultūru jautājumus, prot tos analizēt un prot papildināt zināšanas par kultūru”, “spēj īstenot un plānot starpkultūru komunikāciju daudzvalodu vidē, tostarp digitālā vidē” (4.3.2), un 5.1. – **informācijas tehnoloģijas** izpratne un kompetence –, jo studenti, piemēram, spēj “meklēt, iegūt, apstrādāt, analizēt un sagatavot informāciju un tekstu, izmantojot informācijas tehnoloģiju un attīstīt medijpratību mainīgos apstākļos” (5.3.1.) un “identificēt atbilstošākos valodu tehnoloģijas un mākslīgā intelekta rīkus, kā arī spēj tos lietot tulkošanā un citas profesionālas, mākslinieciskas, inovatīvas un pētnieciskas darbības veikšanai un rast radošus risinājumus mainīgos apstākļos” (5.3.2.) un daļēji arī 6.1. – **pētniecības** izpratne un kompetence –, jo studenti spēj “izstrādāt un prezentēt pētījumus ar zinātnisku vērtību valodniecībā, kultūras studijās, saziņas studijās un tulkojumzinātnē un noformēt tos atbilstoši pētniecisku darbu izstrādes noteikumiem” (6.3.1.).

Kultūrizpratnes kompetences pamatā ir visi **kultūrizpratnes (3.1.)** un **saskarsmes un saziņas** izpratne un kompetences (**4.1.**) SPSR zināšanu, prasmju un spēju līmenī, kā arī

² Šīs sadaļas turpinājumā vietām sniegta atsauce arī uz detalizētajiem SPSR atbilstoši studiju kursu kartējumiem un studiju kursu aprakstiem.

atsevišķi citu bloku SPSR, piemēram, prasme analizēt un vērtēt informāciju un izmantot zinātnisku un radošu pieeju problēmu risināšanā (6.2.3.) un spēja nodrošināt profesionālās ētikas ievērošanu un analizēt savu profesionālo iemaņu un prasmju atbilstību darba tirgus mainīgajām prasībām (7.3.3.).

Saziņas kompetences pamatā ir ne tikai ar daudzvalodību (1.1.) saistītie SPSR, bet arī visi **saskarsmes un saziņas (4.1.), informācijas tehnoloģijas (5.1.), pētniecības (6.1.), saistošo noteikumu (7.1.), kā arī profesionālās darbības un uzņēmējdarbības (8.1.)** SPSR, kas izteikti zināšanās, prasmēs un kompetencē.

SPSR saistībā ar **valodniecības un tulkojumzinātnes izpratni un kompetenci (2.1.)** nodrošina arī **tulkošanas** kompetenci, kuras pamatā ir visi ar **daudzvalodību (1.1.)** saistītie SPSR, kā arī vēl citi ar **pētniecību (6.1.)** saistītie rezultāti, piemēram, prasmes demonstrēt specializētas zināšanas par zinātnisko (akadēmisko) valodas stilu (6.2.2.) un analizēt un kritiski vērtēt informāciju un izmantot zinātnisku un radošu pieeju problēmu risināšanā (6.2.3.) un spēja izstrādāt un prezentēt pētījumus atbilstoši zinātniskajam (akadēmiskajam) stilam (6.3.2.) un analizēt un kritiski vērtēt informāciju, pieņemt pārdomātus lēmumus un izmantot zinātnisku un radošu pieeju problēmu risināšanā (6.3.3.), ko papildina **profesionālās darbības un uzņēmējdarbības** izpratne un kompetence (8.1.) saistībā ar izpratni par darba procesa daļu izpildes secību un to racionālu organizāciju (8.2.2.) un spēju uzņemties atbildību un novērtēt un nodrošināt darba kvalitāti, kā arī teksta kvalitāti manuāli un automatizēti (8.3.3.).

Visi katra SPSR bloka vienumi ir savstarpēji saistīti, un to lineārā sasaiste nodrošina to sasniedzamību. Tas nozīmē, ka, piemēram, studiju programmas rezultātu **pētniecībā (6.1.)** studenti sasniedz, iegūstot zināšanas par pētnieciskā darba metodēm, zinātnes valodu un analītisko, kritisko un radošo domāšanu (6.1.1.–6.1.3.), kas savukārt ļauj apgūt 6.2.1.–6.2.3. prasmes, kas visbeidzot veido SPSR 6.3.1.–6.3.3. iekļauto studentu kompetenci. Šāda pieeja, kas uzskatāmi parādīta 1. tabulā, izmantota visu SPSR izstrādē.

1. tabula. SPSR horizontālās struktūras piemērs

Zināšanas	Prasmes	Attieksme un kompetence
6.1.1. Pārzina pētnieciskā darba metodes	6.2.1. Veic un izstrādā zinātnisku un pētniecisku darbu un pētījumu rezultātus ievieš praksē	6.3.1. Spēj izstrādāt un prezentēt pētījumus ar zinātnisku vērtību valodniecībā, kultūras studijās, saziņas studijās un tulkojumzinātnē un noformēt tos atbilstoši pētniecisku darbu izstrādes noteikumiem
6.1.2. Pārzina zinātnes valodas stilu	6.2.2. Demonstrē specializētas zināšanas par zinātnisko (akadēmisko) valodas stilu	6.3.2. Spēj izstrādāt un prezentēt pētījumus atbilstoši zinātniskajam (akadēmiskajam) stilam
6.1.3. Demonstrē analītisko, kritisko un radošo domāšanu	6.2.3. Analizē un kritiski vērtē informāciju un izmanto zinātnisku un radošu pieeju problēmu risināšanā	6.3.3. Spēj analizēt un kritiski vērtēt informāciju, pieņemt pārdomātus lēmumus un izmantot zinātnisku un radošu pieeju problēmu risināšanā

Vertikāla un horizontāla SPSR sasaiste un sasniedzamība (sk. 6. pielikumu) nodrošina, ka studenti, absolvējot studiju programmu, kļūst par konkurētspējīgiem valodu, saziņas, kultūrvides un tulkošanas speciālistiem, kas gatavi darbam daudzvalodu vidē. SPSR rezultātu sasaiste un sasniedzamība norādīta ne tikai 1. tabulā, bet arī studiju kursu kartējumā (sk. 7. pielikumu) un studiju kursu aprakstos (sk. 5. pielikumu).

1.2. Studiju programmas izstrādes procesa raksturojums, analizējot programmas izveides procesā izmantotus datus, norādīt studiju programmas izstrādē iesaistītās puses (piemēram, ārējie eksperti, mācītspēki, darba devēji, studējošie u.c.) un iesaistes veidu.

Studiju programmas faktiskā izstrāde aizsākta 2025. gada vasarā pēc tam, kad:

1. 2024./2025. akadēmiskajā gadā vērtējumu “viduvēji” akreditācijā saņēma divos dažādos virzienos īstenotās pirmā cikla (profesionālā bakalaura) studiju programmas SK un TVT. TSF **Studiju programmu padome** (turpmāk – “SPP”), kuras sastāvā ir visas TSF studiju programmu direktoras, akadēmiskā personāla pārstāvji, darba devēji un katras studiju programmas studējošo pārstāvis, izskatot akreditācijas Ekspertu gala atzinumus un ņemot vērā Studiju kvalitātes komisijas lēmumus, lēma virzīt atkārtotai akreditācijai virzienu “Tulkošana” pilnā apmērā, bet virzienu “Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas” virzīt atkārtotai akreditācijai tikai ar kopīgo doktora studiju programmu (SPP 21.08.2025. lēmums Nr. 1-01; lēmuma izraksts pievienots 13.2. pielikumā).
2. TSF un VeA vadība konstatēja nepieciešamību TSF studiju virzienu un studiju programmu īstenošanā reaģēt uz būtiskām pārmaiņām nozarē, darba tirgū, tehnoloģijā u. tml.
Pēc diskusijām fakultātē un visas augstskolas līmenī, kā arī pēc pārrunām ar darba devēju pārstāvjiem TSF SPP saņēma TSF dekāna iesniegumu par jaunu studiju **programmu nepieciešamības pamatojumu** un atbalstīja rosinājumu veidot jaunu studiju programmu, apvienojot pirmā cikla (profesionālā bakalaura) studiju programmas SK un TVT vienotā jaunā bakalaura studiju programmā (SPP 24.10.2025. lēmums Nr. 1-01; lēmuma izraksts pievienots 13.2. pielikumā) un norādot, ka:
 - bakalaura studiju programmās uzņemto studentu skaits samazinās – TVT 2024. gadā uzņemts 21 students, 2025. gadā – 20 studentu, no kuriem studijas faktiski sāka 17 (salīdzinājumā ar senākiem studiju gadiem samazinājums ir vēl būtiskāks), bet programmā SK 2024. gadā uzņemti 18 studenti, 2025. gadā 17 studenti, no kuriem studijas faktiski sāka 14,
 - mākslīgā intelekta (MI) risinājumu, tostarp lielo valodas modeļu, straujā attīstība mainījusi tulkošanas nozari, tirgu un sabiedrības, tostarp potenciālo studentu, izpratni par tulkošanu kā valodu pakalpojumu (TVT) un komunikācijas sasaisti ar valodu (SK),
 - 2024. gada absolventu aptaujā sniegts ieteikums svešvalodu apguvei veltīt vairāk nodarbību (TVT un SK), savukārt 2025. gadā neviens TVT absolvents par studiju programmas saturu nav izteicies, savukārt kāds SK absolvents norāda, ka studiju programmas saturs ir pārāk abstrakts un virspusējs (SK),Jaunās programmas izveide saņēma atbalstu arī **TSF domē**, un lēmums par jaunas programmas izveidi apstiprināts **VeA Senātā** (27.11.2025. lēmums Nr. 25-41; lēmums pievienots 12.1. pielikumā).
TSF domē izskatīts un apstiprināts lēmums par jaunas studiju programmas izstrādes uzsākšanu, kā arī apstiprināta programmas direktora pienākumu izpildītāja TSF lektore (TSF domes 31.10.2025. lēmums Nr. 1-3, protokola izraksts pievienots 13.2. pielikumā) un studiju programmas izstrādes darba grupa (TSF domes 14.11.2025. lēmums Nr. 1-01; lēmuma izraksts pievienots 13.2. pielikumā). Darba grupā atbilstoši TSF domes lēmumam un TSF dekāna rīkojumam iekļauta VeA Studiju prorektore, VeA Studiju nodaļas vadītāja, TSF dekāns, TSF metodiķe, citu TSF studiju programmu direktoras vai direktora p. i. un akadēmiskā personāla pārstāve programmas direktora p. i. vadībā.
Studiju programmas izstrāde organizēta, gan atsevišķi tiekoties ar paralēli jaunveidojamās otrā cikla (akadēmiskā maģistra) studiju programmas direktora pienākumu izpildītāju, gan regulārās darba grupu sēdēs un individuālās konsultācijās ar Studiju nodaļu, studiju prorektori, VeA juristu, VeA grāmatvedības pārstāvjiem un docētājiem.
Studiju programmas izstrādē ņemti vērā dažādu **iesaistīto pušu apsvērumi, idejas, viedoklis un vajadzības**.
2025. gada oktobra beigās TSF bakalaura studiju programmu **studenti** (kopā 144) tika aicināti aizpildīt anketu “Par vienotas bakalaura studiju programmas nosaukumu”. Tās pieteikumā tika norādīts, ka studiju programmu īstenošanu gaida pārmaiņas, tāpēc studenti tiek

aicināti “izteikt viedokli par to, kāds būtu labākais nosaukums vienotai bakalaura studiju programmai, kurā integrēt labāko no esošās tulkošanas un valodu tehnoloģijas programmas un starpkultūru komunikācijas programmas. Uzmanības centrā būtu valodu apguve, kultūrizpratne un komunikācija jeb saziņa, un būtu nepieciešams jauniešus uzrunājošs, interesants un saprotams nosaukums”. Studentiem tika piedāvāti daži varianti un iespēja pieteikt savu variantu, kā arī norādīt komentārus. Anketu aizpildīja aptuveni puse studentu (R=71, no tiem 45 TVT un 26 SK studenti). Studenti sniedza dažādus ieteikumus, piemēram, “Valodu apguve un starpkultūru komunikācija”, “Globālā komunikācija un tulkošana”, “Multilingvisms un komunikācijas”, “Valoda un kultūra darbībā”, “Kultūrtelpa un valodas”, “Multikulturāla un multilingvāla saziņa”, “Valodu un starpkultūru komunikācijas studijas”, “Saziņa, valodas un kultūrizpratne”, “Lingvokulturoloģija”, “Tulkojumzinātne un kultūrizpratne” u. c., kā arī plašākus komentārus, piemēram, “Manuprāt, programmas nosaukumam jābūt tādām, kas pasaka vairāk nekā tikai “valodas””, “Jauniešiem patīkamāks būtu nosaukums, kuru iespējams ātri un īsi izrunāt, bet arī tāds, kas sniegtu “statusu”, kas ļautu studentiem būt lepniem par savu izvēli.” Papildu jautājumi no studentiem anketā netika saņemti.

Novembrī TSF dekāns, SK direktore un TVT direktore tikās ar studentiem un informēja par gaidāmajām TSF studiju programmu īstenošanas izmaiņām un uzklusēja studentu jautājumus. Studenti darbojas arī TSF domē, TSF SPP un VeA Senātā, pārstāvot studējošo intereses. Tāpat divas reizes gadā (reizi semestrī) atbilstoši “Nolikumam par studējošo, absolventu un darba devēju aptaujām studiju procesa novērtēšanai un uzlabošanai” aptaujā tiek vērtēta studējošo apmierinātība ar studiju kursiem un studiju programmu. Atgriezeniskā saite no studentiem tiek saņemta arī katras programmas kursa vecāko sanāksmēs ar fakultātes dekānu un tikšanās reizēs ar studiju programmas direktoru.

Izskatītas arī ikgadējās absolventu aptaujas atbildes, kurās, piemēram, 2024. gadā norādīts, ka TVT programmas saturs “labs un interesants”, bet viens SK students norādījis, ka programmas saturs bijis pārāk abstrakts. Attiecībā uz sagatavotību un atbilstību mūsdienu darba tirgum abu programmu studenti norāda, ka jūtas pietiekami sagatavoti, bet vienlaikus apzinās to, ka atsevišķas prasmes varētu tikt mācītas plašāk vai ka darba tirgū būs nepieciešams specializēties.

06.01.2026. VeA vadība un TSF saņēma 27 SK studentu iesniegumu, kurā tika uzdoti vairāki precizējoši jautājumi, tostarp par to, kad būs zināms licencēšanas lēmums, kāda pēc absolvēšanas būs piešķirtā kvalifikācija, kāds būs studiju plāns u. c. Daži no jautājumiem tika skaidroti iepriekš, un noteiktajā kārtībā studentiem tika sniegta plaša rakstveida atbilde. Saziņa un studentu informēšana par studiju programmas izstrādi, programmas saturu un ietekmi uz studijām turpinās, piemēram, TSF vadības un studentu nākamā klātienes tikšanās plānota 2026. gada 17. februārī.

Darba devēji darbojas ne tikai TSF SPP, bet arī regulāri sniedz atsauksmes pēc studentu prakses nodrošināšanas, kā arī ir iekļauti Valsts pārbaudījumu komisijā, kas vērtē studentu noslīguma darbu. Sadarbībā ar nozari identificētas konkrētas darba tirgus vajadzības, piemēram, darba devējiem nepieciešami balss ierunātāji MI trenēšanai (SIA “Skrivanek Baltic”), televīzijas raidījumu transkripcijas pārskatītāji (SIA “Linearis”).

Lai arī licencējamā studiju programma neparedz praksi, kāda līdz šim bijusi TVT un SK studentiem, līdzšinējo programmu prakses devēju viedokli var attiecināt arī uz jauno programmu. Piemēram, OU “Akticon”, SIA “Jāņa Rozes apgāds”, Valsts kanceleja, Latvijas Nacionālā opera un balets, SIA “Digi Media” 2025. gada sākumā aizpildītajā darba devēju un prakses devēju aptaujā līdzās atzinīgam studentu snieguma vērtējumam norādīja, ka:

- jāstiprina studentu saziņas un saskarsmes prasmes,
- studijās jāiekļauj arī tulkošana, izmantojot MI risinājumus,
- būtu vēlams stiprināt daiļliteratūras tekstu tulkošanas apguvi gan teorētiskā, gan praktiskā līmenī,

- agrīnā studiju posmā jātrenē prasme precīzi ievērot vadlīnijas.

2025. gada decembrī apstiprināta jauna darba devēju un prakses devēju anketa, kas nosūtīta 46 darba devēju un prakses devēju pārstāvjiem (galvenokārt saistībā ar līdzšinējo pirmā cikla (profesionālā bakalaura) studiju programmu TVT). Anketu aizpildīja trešdaļa adresātu, t. i., 16 respondenti (R=16), kas pārstāv kā publisko (37,5%), tā privāto (62,5%) sektoru. Anketu aizpildīja SIA “Skrivanek Baltic”, SIA “AD VERBUM”, LR Aizsardzības ministrijas, SIA “Jumava”, SIA “Digi Media”, Ventspils Tūrisma informācijas centra, Ukrainas Studiju centra, SIA “Linearis”, EK pārstāvniecības Rīgā, SIA “Latvijas standarts”, SIA “Syncmer”, Jaunā Rīgas teātra, biedrības Latviesi.com, SIA “TranslatePRO” un biedrības “Integrētā mediācija Latvijā” pārstāvji (pa vienam no katras organizācijas, izņemot SIA “Linearis”, kuru pārstāvēja divi respondenti).

Respondenti vairākus vērtējumus par TSF studentu/absolventu zināšanām, prasmēm un kompetenci izteica piecu punktu skalā no 1 (vāji) līdz 5 (izcili):

- teorētiskās zināšanas vērtētas ar **5 (43,8%)**, **4 (50%)** un 3 (6,3%);
- spēja pielāgoties jauniem apstākļiem vērtēta ar 5 (25%), **4 (68,8%)** un 3 (6,3%);
- angļu valodas zināšanas vērtētas ar **5 (62,5%)** un 4 (37,5%);
- valsts valodas zināšanas vērtētas ar **5 (46,7%)**, **4 (46,7%)** un 3 (6,7%) (R=15, jo viens respondents nenorādīja vērtējumu);
- saskarsmes prasmes un spēja sadarboties un uzņemties atbildību vērtēta ar **5 (56,3%)**, 4 (37,5%) un 3 (6,3%);
- spēja patstāvīgi veikt darba pienākumus, tostarp patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt informāciju un pieņemt lēmumus vērtēta ar 5 (37,5%), **4 (56,3%)** un 3 (6,3%);
- praktiskās iemaņas kopumā vērtētas ar 5 (31,3%), **4 (62,5%)** un 2 (6,3%).

Kopumā atzinīgie vērtējumi parāda, ka TSF akadēmiskajā un nozares praktiskajā darbā kompetentie mācībspēki spēj sagatavot konkurētspējīgus un darba tirgū vajadzīgus speciālistus, ko apliecina arī respondentu atbildes. Respondenti norādīja, ka ir apmierināti (68,8%) vai daļēji apmierināti (31,3%) ar studentu/absolventu sagatavotību darba tirgum. 87,5% respondentu norādīja, ka vakances gadījumā ir gatavi sākt sadarbību ar TSF studentu/absolventu (pārējie 12,5% jeb divi respondenti norādīja atbildi “grūti pateikt”).

Programmas izstrādē būtiskas bija darba devēju un prakses devēju atbildes uz atvērtajiem jautājumiem. Atbildes uz jautājumu “Kādas zināšanas un prasmes TSF studentiem/absolventiem būtu jāuzlabo, lai viņi spētu pilnvērtīgi strādāt Jūsu uzņēmumā/iestādē?” skaidri liecina par digitālo un tehnisko prasmju stiprināšanu (8 atbildes) un valsts valodas prasmju uzlabošanu (3 atbildes). Ievērojamu ieskatu nozarē sniedz atbildes uz jautājumu “Kuri aktuālie nozares attīstības virzieni un tendences noteikti jāņem vērā studiju programmu pilnveidē?”. Vairākkārt minēts mākslīgais intelekts un mašintulkošanas attīstība (visās 11 atbildēs), kā arī latviešu valodas zināšanu uzlabošana (2 atbildēs). Atvērtais jautājums, kurā lūgts sniegt priekšlikumus TSF studentu zināšanu, prasmju un kompetences uzlabošanai, parāda nozares vajadzības, piemēram:

- “Studentiem jāklūst par ekspertiem noteiktās jomās, vienlaikus saglabājot plašu redzesloku. Ieteikums būtu piedāvāt izvēles kursus sadarbībā ar citām fakultātēm [...]”;
- “Īpašu uzmanību pievērst latviešu valodas līmeņa celšanai”;
- “Noteikti vajadzētu vairāk praktizēt darbu ar reāliem tulkošanas projektiem, piesaistīt nozares profesionāļus kā vieslektorus, padziļināti mācīt CAT rīku lietošanu un MI un mašintulkošanas pēcreidīgēšanas prasmes, stiprināt kvalitātes nodrošināšanas un pašpārbaudes prasmju apguvi, nodrošināt iespēju studentiem padziļināti attīstīt 1–2 specializācijas jomas, vairot izpratni par konfidencialitāti, datu aizsardzību un profesionālo ētiku, vairāk pievērsties mutiskai tulkošanai, jo šī brīža situācija tirgū rāda, ka Latvijā trūkst sinhrono tulku (ne tikai angļu, bet īpaši vācu, franču, skandināvu valodā)”.

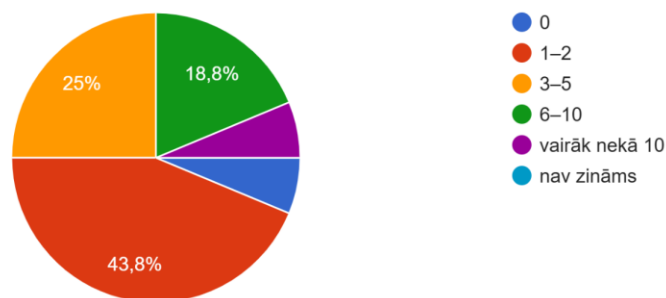
Jāatzīst, ka dažas vajadzības vismaz pašlaik augstskola apmierināt nevar, piemēram, sarežģīts ir jautājums par sinhrono tulku sagatavošanu. Studiju modernizācijas plānā bija paredzēta sinhronās tulkošanas aprīkojuma un programmatūras sakārtošana, tomēr pieteikuma vērtētāji atzina, ka studiju programma nav mākslas programma un uz to nav attiecināms modernizācijas plāns STEAM jomā. Tāpat jāņem vērā kopumā sarežģītā situācija humanitāro zinātņu un studiju jomā Latvijā un pasaulē, īpaši saistībā ar valodu studijām, kurās studentu skaits samazinās, t. i., ja 2023. gadā Eiropā bakalaura tulkošanas studiju programmu sāka vidēji 121 students, tad 2024. gadā tie bija 117, savukārt 2025. gadā – 102 studenti (ELIS, 2025, 17), turklāt “dati apstiprina plaši izplatīto viedokli, ka tulkošanas programmas kļūst mazāk populāras” (turpat, 46)³. Šis ikgadējais Eiropas Valodu pakalpojumu nozares apsekojums (*European Language Industry Survey*) liecina, – vairāk nekā 80% respondentu (studentu) norāda, ka lielākās bažas saistītas ar neskaidrību par profesijas nākotni, bet aptuveni 70% studentu uztrauc prakses vietas atrašana, turklāt šis rādītājs 2025. gadā, salīdzinot ar 2024. gadu, ir nedaudz palielinājies (turpat, 25).

Tā kā darba devēji un prakses devēji visbiežāk ir ilgstoši sadarbības partneri un nodarbina absolventus (sk. 1. attēlu), iespējamie uzlabojumi jaunajā studiju programmā saistāmi ar mērķi nodrošināt plašāku akadēmisko zināšanu, prasmju un kompetenču spektru, uzlabot studentu/absolventu teorētiskās zināšanas un spēju pielāgoties jauniem apstākļiem, tostarp pastiprināti integrējot programmā digitālo humanitāro zinātņu aspektus un jaunāko MI risinājumu apguvi un praktisko lietojumu, stiprināt studentu valsts valodas zināšanas un spēju patstāvīgi veikt pienākumus un pieņemt lēmumus.

1. attēls. Darba devēju un prakses devēju atbildes uz jautājumu par nodarbinātību

Cik VeA TSF studentu/absolventu strādā vai ir strādājuši jūsu uzņēmumā/iestādē pēdējo piecu gadu laikā?

16 atbildes

Programmas izstrādē ņemta vērā arī darba devēju un prakses devēju turpmākā interese sadarboties, piemēram, gatavība nodrošināt vieslekcijas (46,7%), sadarboties kāda projekta īstenošanā (33,3%) vai īstenot cita veida sadarbību (26,7%).

Uzklauti arī **ārējie eksperti**, piemēram, 2025. gada oktobrī fakultātes rīkotās starptautiskās zinātniskās konferences “Vairāk nekā vārdi: (starp)lingvālie aspekti praktiskā

³ ELIS (2025). European Language Industry Survey 2025. Trends, expectations and concerns of the European language industry. ELIS Research. Pieejams: [EUROPEAN LANGUAGE INDUSTRY SURVEY 2025](#) [skatīts 20.01.2026.]

Šo apsekojumu nodrošina vairākas nozīmīgas nozares asociācijas – ELIA (Eiropas Valodu pakalpojumu nozares asociācija), FIT Europe (Starptautiskās tulkotāju federācijas Eiropas nodaļa), GALA (Globalizācijas un lokalizācijas asociācija), EMT universitāšu tīkls, Eiropas Komisijas LIND grupa un apvienība Women in Localization – un kopumā apsekojumā iekļautas piecas atsevišķas aptaujas, kuru respondenti ir valodu speciālisti, valodu uzņēmumi, iestāžu un organizāciju valodu nodaļas, augstskolu un universitāšu mācībspēki un studenti.

kontekstā” laikā tika organizēta diskusija par mutiskās tulkošanas nākotni. Sarunā piedalījās pārstāvji no Eiropas Komisijas, Latvijas Universitātes un VeA TSF. Būtiskākais secinājums: noteikti jāturpina izglītēt tulkus, jo citu valstu pieredze liecina, ka pēc aptuveni 10 gadiem ES iestādēs saistībā ar paaudžu maiņu trūks latviešu valodas tulku. U. Sproģis iepazīstināja arī ar EK atbalsta iespējām, ko, domājot par **nākotnes perspektīvu**, varētu sasaistīt ar mikrokvalifikāciju programmu, kurā VeA ir spērusi pirmos soļus. Lai Latvijā šobrīd būtu iespēja apgūt vismaz mutvārdu tulkošanas pamatus, studiju programmā iekļauts “Vispārīgās komunikācijas un mutvārdu tulkošanas” kurss 12 ECTS apmērā, kas izlīdzināts divos semestros.

Objektīvu iemeslu dēļ studiju programmas izstrādē nav iesaistīta nozarē būtiskā Latvijas Lietišķās valodniecības asociācija – tā savu darbību izbeidz.

1.3. Novērtēt studiju programmas atbilstību nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē, veikt salīdzinājumu ar vismaz divām tāda paša līmeņa un tādai pašai nozarei atbilstošām Eiropas savienības valstīs (izņemot Latvijas Republiku) atzītu augstskolu/koledžu studiju programmām, norādīt, kāpēc studiju programmas salīdzinājums ir veikts ar attiecīgo augstskolu/koledžu programmām un norādīt galvenos secinājumus.

Studiju programma nešaubīgi atbilst nozares tendencēm Eiropas Savienībā (turpmāk – “ES”) un pasaulē, jo tieši globālas tendences saistībā ar MI attīstību daļēji nosaka un pamato studiju programmas izstrādes nepieciešamību. Piemēram, ģeneratīvais MI aizvien biežāk tiek izmantots mašīntulkošanas vietā un rediģēšanas un teksta kvalitātes kontroles nolūkā, īpaši satura izveidē (ELIS, 2025, 34). Turklāt ES augstskolās atsevišķas tulkošanas programmas visbiežāk tiek īstenotas maģistrantūras līmenī. Šāda tendence vērojama, kad TSF studenti plāno došanos Erasmus+ apmaiņā, t. i., atrast līdzīgas tulkošanas programmas bakalaura studiju līmenī ir problemātiski.

Studiju programma salīdzināta ar vienas Centrāleiropas un vienas Dienvideiropas universitātes studiju programmu: Insbrukas Universitātes [Tulkojumzinātnes](#) (Tulkošanas studiju) bakalaura programmu Austrijā un Pāvijas Universitātes programmas “[Modernās valodas un kultūras](#)” apakšvirzienu “Valodas, filoloģija un literatūra” Itālijā. Programmas izvēlētas, jo tās ir savstarpēji salīdzināmas un kopumā aptver dažādus Eiropas reģionus, tā sniedzot ieskatu kopainā. Visas trīs studiju programmas ir trīs gadu pilna laika bakalaura studiju programmas, to absolventi var turpināt studijas maģistrantūrā, tās absolvējot tiek iegūts bakalaura grāds, turklāt visas programmas tiek docētas attiecīgās valsts valodā: latviešu, vācu un itāļu. VeA TSF un Insbrukas programmu vieno arī ISCED kods 0231.

Studiju programmas, kas apzināti izvēlētas no dažādām Eiropas daļām un ir saistītas ar valodām, kas arī ir galvenais izvēles kritērijs, salīdzinātas pēc vairākiem aspektiem, tostarp daudzvalodības, kultūras un tulkošanas komponentes, ka arī brīvās izvēles studiju kursu piedāvājuma, bet pārējie kritēriji norādīti 1. pielikumā (sk. 1. pielikumu):

Attiecībā uz **daudzvalodību un tulkošanu** VeA studiju programmā visi studenti pietiekamā līmenī atbilstoši uzņemšanas prasībām pārvalda angļu valodu. Neskatoties uz to, ka studiju programmas īstenošanas valoda ir latviešu valoda, vairāki studiju kursi tiesību aktos pieļautajā apjomā tiek docēti angļu valodā, tā sniedzot iespēju piesaistīt arī ārvalstu docētājus un stiprinot studentu izpratni par daudzvalodību, turklāt jāņem vērā, ka angļu valodu studenti kā obligātu ir apguvuši pamatskolā un vidusskolā. Līdz ar to ir gan iespējams, gan pamatoti angļu valodu, šābrīža faktisko *lingua franca* starptautiskajā saziņā, noteikt kā jaunās studiju programmas pirmo jeb pamata svešvalodu. Savukārt jau pirmajā gadā var izvēlēties divas svešvalodas, kurās priekšzināšanu nav vai kurās priekšzināšanas ir minimālas. Katras svešvalodas apguvei atvēlēti 12 ECTS (6 katrā semestrī). Otrajā studiju gadā studenti vēlreiz izvēlas, kurās divās svešvalodās – franču, krievu, spāņu vai vācu – turpināt pilnveidot

zināšanas, prasmes un kompetences, attiecīgo svešvalodu studiju kursus turpinot līdz pat pēdējam studiju semestrim. Pieejū ilustrē šāds piemērs: ja students vidusskolā apguvis spāņu un krievu valodu, tad 1. kursā viņš apgūst franču un vācu valodu, gada laikā sasniedzot B1 līmeni. Otrajā studiju gadā students izvēlas, vai turpināt stiprināt franču un vācu valodas apguvi vai to vietā stiprināt vidusskolas laikā iegūtās svešvalodas zināšanas. 2. gadā, iepazīstot attiecīgās valodas/valsts kultūru un lietišķo svešvalodu, 3. gadā students apgūst padziļinātas teksta izpratnes un tulkošanas prasmes un kompetenci (6 ECTS katrai valodai). Angļu valoda kā pirmā svešvaloda tiek pilnveidota vairākos atsevišķos studijuursos. Saziņas un kultūrizpratnes studiju kursi ir iestrādāti visos studiju gados, bet teksta izpratnes un rakstveida tulkošanas studiju kursi mērķtiecīgi plānoti, sākot ar 2. kursa pavasara semestri un publicistikas tekstiem angļu valodas sastatījumā un intensīvi pilnveidojot zināšanas, prasmi un kompetenci angļu valodas un divu citu izvēlēto svešvalodu sastatījumā pēdējā studiju gadā. Kopā rakstveida tulkošana tiek apgūta un pilnveidota 24 ECTS apjomā. Mutvārdu tulkošana iekļauta 4. un 5. semestrī un tikai sastatījumā ar angļu valodu (kopā 12 ECTS).

Insbrukā studenti 1. semestrī sāk ar “Studiju ievada un orientācijas moduli”, kura noslēgumā jānokārto divi angļu valodas eksāmeni. Pirmajos trijos semestros tiek apgūtas divas citas svešvalodas katra 30 ECTS apjomā (katrai valodai 10 ECTS katrā semestrī). Otrajā studiju gadā tiek īstenoti svešvalodu tulkošanas studiju kursi (2x5 ECTS), ko turpina arī 2. semestrī (2x7,5 ECTS), 3. semestrī (2x5 ECTS), 4. semestrī (2x7,5 ECTS) un arī 5. semestrī, kad paralēli 2,5 ECTS apjomā tiek sākota mutvārdu tulkošanas apguve, kas tiek turpināta arī 6. semestrī (5 ECTS), bet tikai sastatījumā ar pirmo svešvalodu. Ja studenta dzimtā valoda vai valoda, kurā iegūta iepriekšējā izglītība, ir vācu valoda, tad turpmākā izvēle ir starp angļu, itāļu, krievu un spāņu valodu, un krievu valoda ir vienīgā, kuru var mācīties bez priekšzināšanām.

Pāvijā pirmajā studiju gadā tiek apgūti obligātās daļas kursi saistībā ar itāļu valodu un vispārīgo valodniecību (kopā 24 ECTS), bet ierobežotā izvēle saistīta ar vēstures kursa apguvi (6 ECTS) un divu svešvalodu izvēli: no franču, angļu, krievu, spāņu un vācu valodas kursiem 9 ECTS katrā valodā tiek veltīti valodas apguvei, bet 6 ECTS attiecīgās valodas literatūrai. Otrajā studiju gadā tiek stiprinātas izvēlēto svešvalodu zināšanas (2x18 ECTS) un izvēlēts vācu, romāņu vai slāvu filoloģijas kurss (12 ECTS). Izvēlēto kursu apguve tiek turpināta arī trešajā studiju gadā.

Attiecībā uz **kultūrvidi, kultūrizpratni un starpkultūru komunikāciju** VeA studenti pirmajā gadā apgūst kultūras vēsturi (9 ECTS) un starpkultūru komunikāciju (3 ECTS), bet otrajā gadā – ar visām svešvalodām saistītus valstmācības studiju kursus par angļiski runājošajām valstīm un saistībā ar divām citām izvēlētajām svešvalodām kopā 9 ECTS apjomā. Insbrukā otrajā studiju gadā tiek docēts “Kultūras studiju kurss tulkotājiem”, kas aptver divas svešvalodas un tādus jautājumus kā valodu un kultūru salīdzinājumu (2x5 ECTS). Šī kursa apguve turpinās arī trešajā studiju gadā un aptver ar attiecīgajām svešvalodām saistītu kultūras vēstures (2x2,5 ECTS) un reģionālo studiju kursu (2x2,5 ECTS) un atsevišķu tēmu (*selected topics*) apguvi (2x5 ECTS). Pāvijas studiju programmā liela nozīme ir literatūras kursiem izvēlētajās svešvalodās un ar kultūru saistītus kursus var apgūt no brīvās izvēles kursu saraksta.

Dažādas **tehniskās un citas prasmes** VeA tiek apgūtas studijuursos, kas saistīti ar mākslīgo intelektu, valodu tehnoloģiju, pēcreidīgēšanu un terminoloģiju un leksikogrāfiju (12–15 ECTS). Insbrukā savukārt ir pamatprasmju (5 ECTS) un starpdisciplināro prasmju kurss (2,5 ECTS), kā arī vienots valodu tehnoloģijas un terminoloģijas kurss (2,5 ECTS). Pāvijas studiju programmā iekļauts viens datorprasmju studiju kurss, kas 3 ECTS apjomā tiek apgūts pēdējā gadā.

Arī **brīvās izvēles** kursu apjoms ir līdzīgs, proti, VeA 9, Insbrukā 10 un Pāvijā 18 ECTS apjomā. VeA studenti var izvēlēties jebkuru studiju kursu no brīvās izvēles jeb C kursu saraksta (atjaunināts un apstiprināts pirms katra semestra sākuma), kurā dominē citu fakultāšu studiju kursi un ar fakultātēm tiešā veidā nesaistīti studiju kursi. Insbrukā izvēles modulis ļauj apgūt

svešvalodas, lai sasniegtu līmeni, kāds nepieciešams citu svešvalodu studiju kursu apguvei. Pāvijā brīvās izvēles kursu saraksts ir plašs un ietver dažādus filozofijas, salīdzināmās literatūras un daiļliteratūras tulkošanas, mākslas vēstures, pragmatikas un teksta lingvistikas, digitāli humanitāro zinātņu u. c. humanitāro zinātņu studiju kursus. Arī tulkošanas prasmju apguve iekļauta brīvās izvēles kursā līdzīgi kultūras izpratnes jautājumiem, kas apgūstami tikai no brīvās izvēles studiju kursu piedāvājuma.

Visu trīs studiju programmu salīdzinājums sniegts 1. pielikumā, un tas ļauj secināt, ka studiju programmām ir kopīgas iezīmes, piemēram, svešvalodu apguve, studijas tiek īstenotas katras valsts oficiālajā valodā, studiju ilgums un apjoms un iegūstamais grāds ir identisks un arī absolventu darba iespējas ir līdzīgas. Atšķirībā no VeA studiju programmas abās pārējās programmās būtiskāko studiju kursu daļu veido tieši ierobežotās izvēles kursi, tomēr VeA un Insbrukas programmas vieno tulkošanas komponente un kultūras komponente. Svešvalodu klāsts visās trīs programmās ir līdzīgs, bet to kopējais apguves apjoms ir identisks (27 ECTS) VeA un Pāvijā. Insbrukas studiju programma atšķiras, jo 30 ECTS atvēlēti katrai no divām svešvalodām. Visās trijās programmās atšķiras noslēguma pārbaudījuma veids vai apjoms: VeA bakalaura darba izstrāde un aizstāvēšana ļauj iegūt 15 ECTS, Insbrukā bakalaura darba izstrādi papildina eksāmena projekts kopā 10 ECTS apjomā, savukārt visatšķirīgākais noslēguma pārbaudījums ir Pāvijas programmā, kur studentiem jākārtoto mutisks noslēguma eksāmens 3 ECTS apjomā.

Kopumā salīdzinājums parāda, ka licencēšanai sagatavotā programma atbilst citu ES universitāšu piedāvājumam un līdz ar to arī ES tendencēm, īpaši svešvalodu apgūvē un citos atsevišķos aspektos, un ka vienlaikus tā līdzīgi pārējām aplūkotajām programmām nodrošina iespēju iegūt izglītību valsts valodā.

1.4. Studiju programmas attīstības perspektīvu raksturojums un analīze, norādot pamatojuma avotus.

Studiju programmas nākotnes plāni saistīti ar iespējām, ko sniedz dalība Eiropas Universitāšu aliansē [COLOURS](#), kas apvieno deviņas AI iestādes dažādās valstīs. Īpaši cieša sadarbība izveidojusies ar Jana Dlugoša Universitāti Čenstohovā (Polijā), kas stiprināta, kopīgi rīkojot [starptautisku zinātnisko konferenci, meistarklases](#) un uzsākot pārrunas par kopīga īstermiņa projekta integrēšanu studiju procesā.

Sadarbība tiks turpināta arī ar Eiropas Komisiju, īpaši tās pārstāvniecību Latvijā, piemēram, piedaloties Eiropas Valodu festivālā, seminārā “Tulkojam Eiropu”, īstenojot vieslekcijas par daudzvalodību ES un par karjeras iespējām ES iestādēs. EK pārstāvniecība piedalās VeA rīkotajā Karjeras dienā un šajā akadēmiskajā gadā arī “Valodu meistarības skolā” (iepriekš – “Jauno tulkotāju skola”). Otro gadu studenti brīvprātīgi iesaistās *Juvenes Translatores* tulkošanas nodarbības (iepriekšējā gadā – tulkošanas minikonkursa) darbu vērtēšanā, ko plānots darīt arī turpmāk. ES kontekstā būtiska ir arī otrā cikla (profesionālā maģistra) studiju programmas “Tulkošana un terminoloģija” piederība tīklam “Eiropas maģistrs tulkošanā”, kas plašā nozīmē un kontekstā sniedz dažādas iespējas ne tikai studentiem, bet arī docētājiem un fakultātei kopumā.

Tā kā studiju programmas izstrāde notika paralēli ar jaunas otrā cikla (akadēmiskā maģistra) studiju programmas “Digitālā kultūra un tekstveide” izstrādi, pamatinformācija par nākamā līmeņa programmu ņemta vērā, arī domājot par šīs programmas nākotni un cenšoties veidot daudzveidīgus studiju kursus, kas absolventiem sniegtu iespēju studijas turpināt atbilstoši savām interesēm – tulkošanai un terminoloģijai otrā cikla (profesionālā maģistra) studiju programmā “Tulkošana un terminoloģija” vai digitāli humanitārajām zinātnēm un tekstveidei jaunajā akadēmiskajā maģistra studiju programmā.

Studiju programma ir pakļauta riskam, ko rada straujās izmaiņas darba tirgū. Tieši tāpēc

arī ir pieņemts lēmums par to, ka studiju programma būs akadēmiska, nevis profesionāla, t. i., studenti agrāk nokļūs darba tirgū un varēs gūt praktisku pieredzi mainīgos apstākļos saistībā ar valodām, saziņu un kultūrvidi.

Vienlaikus studiju programmas attīstības perspektīva saistīta ar īpašu nišu – tulkošanas speciālistu sagatavošanu laikā, kad citās Latvijas AI iestādēs tas praktiski vairs nav iespējams, tā saglabājot statusu kā vadošajai tulkotāju sagatavošanas fakultātei Latvijā. Nākotnes ieceres saistāmas arī ar nozīmīgu paaudžu maiņu un jaunu mācībspēku piesaisti. 2024. gadā fakultāti pensionējoties atstāja emeritētais profesors un divas asociētās profesores, kā arī viena docente. Tik nelielai fakultātei šādas izmaiņas ir būtiskas. Vienlaikus tās ļāvušas piesaistīt jaunus mācībspēkus, piemēram, viesdocenti, kura tiek virzīta ievēlēšanai asociētās profesores amatā, kā arī vienu ārvalstu viesdocenti, franču valodas un spāņu valodas vieslektors.

1.5. Ja augstskolas/koledžas tīmekļvietnē tiek publicēta informācija par licencējamo studiju programmu, pievienot saiti(-es) uz publiski pieejamo informāciju par licencējamo studiju programmu.

Informācija par licencējamo studiju programmu ir sagatavota iekļaušanai VeA Studiju iespēju brošūrā. Tā ir nosūtīta drukāšanai, un tajā norādīts, ka jaunā programma ir iesniegta licencēšanai. Brošūrā norādīts programmas nosaukums, studiju ilgums, īstenošanas valoda, iegūstamais grāds, kā arī sniegta informācija par to, kādi speciālisti programmā tiks sagatavoti, kāds būs studiju saturs, kādas svešvalodas varēs apgūt un kādas būs darba iespējas. Informāciju papildina kvadrātkods, kas lietotāju nogādā [VeA tīmekļa vietnē](#), kur arī ir sniegta informācija par plānoto un licencēšanai iesniegto studiju programmu.

II. Resursi un nodrošinājums

2.1. Studiju programmas īstenošanai nepieciešamās studiju bāzes novērtējums, ietverot informāciju par studiju programmas īstenošanā iesaistītajām struktūrvienībām (katedrām, profesoru grupām, laboratorijām, institūtiem u.c.) un palīgpersonālu, norādot to uzdevumus studiju programmas īstenošanā.

Studiju programmas īstenošanā iesaistītas dažādas **VeA struktūrvienības: TSF, Studiju nodaļa, Starptautisko attiecību nodaļa, IT daļa.**

TSF līmenī studiju programmas īstenošanā iesaistīts fakultātes dekāns, studiju programmas direktore, metodiķe, lietvede un docētāji.

Dekāns ir atbildīgs par studiju programmas izstrādes uzraudzību, virza izskatīšanai Studiju programmu padomē jautājumu par jaunas studiju programmas izveides nepieciešamību, organizē un plāno sadarbību ar nozīmēto licencēšanas ekspertu komisiju un nodrošina nepieciešamās informācijas apriti, tajā skaitā papildinformācijas sniegšanu, labojumu un precizējumu veikšanu studiju programmas dokumentācijā u.c.. Pēc studiju programmas licences saņemšanas fakultātes dekāns rosina fakultātes domē jaunās studiju programmas direktora vēlēšanas.

Fakultātes dekāns saskaņā ar VeA TSF nolikumu nodrošina fakultātes operatīvo pārvaldi. Dekāns atbild par:

- Fakultātes, tās struktūrvienību, fakultātē īstenojamo studiju programmu direktoru un personāla darbības atbilstību iekšējiem un ārējiem normatīvajiem aktiem.
- Studiju un zinātniskā darba organizāciju un kvalitāti.
- Fakultātes personāla komplektāciju.
- Fakultātes domes un VeA vadības lēmumu un rīkojumu izpildi jautājumos, kas skar fakultātes darbību.
- Saimniecisko un finansiālo jautājumu kārtošānu fakultātes kompetences ietvarā.
- Rīkojumu, kas ir saistoši fakultātes personālam, izdošanu atbilstoši kompetencei.
- Citu pienākumu veikšanu atbilstoši amata aprakstam.

Dekāna pienākumos ietilpst fakultātes darbības koordinēšana ar citām augstskolām, zinātniskajām iestādēm un citām iestādēm fakultātes kompetencē esošajos jautājumos. Dekāns pārstāv fakultāti VeA institūcijās, attiecībās ar citām fiziskām un juridiskām personām. Dekāns nosaka fakultātes studiju lietveža un studiju metodiķa pienākumus un kontrolē to izpildi, pārrauga fakultātes struktūrvienību un fakultātes personāla darbību.

Studiju programmas direktors ir atbildīgs par studiju programmas satura un īstenošanas kvalitāti. Studiju programmas direktors veic šādus pienākumus.

- Organizē studiju programmas izstrādi atbilstoši zinātnes nozares aktuālajām prasībām un programmas īstenošanas laikā nodrošina tās sistemātisku pilnveidi.
- Atbild par studiju programmas apraksta izstrādi.
- Atbild par studiju kursu aprakstu izstrādi studiju programmā.
- Piedalās reklāmas informācijas (anotāciju, aprakstu, bukletu u. c.) izstrādē un studiju programmas reklamēšanā.
- Rūpējas par studiju programmas intelektuālo un materiālo nodrošinājumu.
- Atbild par studiju programmas īstenošanu atbilstoši studiju procesu reglamentējošiem normatīvajiem dokumentiem.
- Informē studējošos un docētājus par mobilitātes iespējām.
- Organizē sadarbību ar potenciālajiem darba devējiem.
- Seko studiju gaitai, izvērtē un analizē studentu sniegumu.
- Nosaka VeA vai citās augstākās mācību iestādēs agrāk apgūto studiju kursu apjoma, satura

un vērtējuma atbilstību studiju programmai.

- Organizē studiju programmas sagatavošanu pašnovērtēšanai, ekspertēšanai, akreditēšanai.
- Gatavo pārskatus par studiju programmas izpildi, iesniedz tos pēc pieprasījuma fakultātes dekānam, Studiju nodaļas vadītājam, studiju prorektoram.
- Izstrādā un iesniedz fakultātes dekānam studiju programmas studiju plānu.

Studiju lietvedis pārzina un kārtro fakultātes lietvedību, palīdz dekānam pildīt fakultātes domes lēmumus, ir iesaistīts studiju procesa organizēšanas nodrošināšanā.

Studiju metodīķis koordinē fakultātes studiju procesu, sadarbojas ar studiju programmu direktoriem un fakultātes docētājiem, kā arī izstrādā fakultātes studiju procesa nodrošināšanai nepieciešamo dokumentāciju. Tas nepieciešams, lai, augstskolai augot, fakultātes varētu kvalitatīvi atdalīt koordinēšanas, administratīvos un plānošanas darbus.

Studiju nodaļa nodrošina studiju procesu ikdienā, uzrauga uzņemšanas kārtību Ventspils Augstskolā, organizē studiju kvalitātes nodrošināšanas darbu, uzrauga tīmekļvietnē publicētās informācijas atbilstību oficiālajos reģistros, VIIS un e-platformā.

Starptautisko attiecību nodaļa gādā par studentu iespējām doties *Erasmus+* apmaiņā, kā arī par docētāju iespējām doties mācību un docēšanas mobilitātē, iesaistīšanos intensīvajās kombinētajās programmās un citos starptautiskos pasākumos, kas palīdz dalīties pieredzē, pārņemt citu valstu paraugpraksi un gūt jaunas zināšanas. Starptautisko attiecību nodaļa arī regulāri koordinē ārvalstu docētāju mobilitāti un viesošanās VeA, piemēram, maijā plānotas kādas Francijas universitātes pārstāves vieslekcijas.

IT daļa – studiju procesa nodrošināšanai studiju virzienā tiek izmantota VeA IT daļas materiāltehniskā un informatīvā bāze (materiāltehniskās bāzes raksturojums sniegts 2.4. sadaļā). Nodarbības notiek VeA telpās Ventspilī, Inženieru ielā 101 un 101a. Augstskolas datu centrā visi serveri ir virtualizēti un izvietoti klasterī, kas darbojas ar *ProxMox*. Servisu risinājumiem pamatā tiek izvēlēti atvērtā koda produkti. Piemēram, VeA viena no pirmajām Latvijas augstskolām ieviesa atvērtā koda e-mācību sistēmu *Moodle*, kuru pašreiz plaši izmanto arī citas augstskolas. Kā e-pasta sistēmu Ventspils Augstskola izmanto *Google Apps for Education*.

Kopš 2012. gada VeA ir ieviesta Latvijas Augstskolu Informatīvā sistēma (LAIS), kas ietver daļu no Latvijas Universitātes Informatīvās sistēmas (LUIS) funkcionalitātes, kas pielāgota augstskolu vajadzībām. LU nodrošina VeA pieeju LU servera resursiem, kas tai nepieciešami LAIS izmantošanai VeA. LU nodrošina LAIS ieviešanu, konsultācijas un pieeju VeA ieviestām vai no jauna izveidotām funkcijām sekojošās LAIS programmatūras apakšsistēmās: administrēšana, studentu reģistrs, studentu rīkojumi, studentu maksājumi, darbinieku reģistrācija, kursu reģistrācija, studiju plāns, studentu sekmes, studentu līgumi, diplomu un diploma pielikumu sagatavošana.

Ventspils Augstskolas piedalās vairākās programmās – *Microsoft Education 365 A3*, *Azure Developer Tools for Education*, *Oracle Academy* un *Cisco Networking Academy*. Šajās programmās tiek piedāvāta programmatūra, mācību kursi un citi resursi, ko pasniedzēji un studenti var izmantot gan studiju procesā, gan pašmācībai un kvalifikācijas celšanai.

Ventspils Augstskolas materiāltehniskā nodrošinājuma uzturēšanu veic IT daļa. Līdztekus datoru, serveru, datortīkla, audiovizuālā aprīkojuma un cita materiāltehniskā aprīkojuma uzturēšanai IT daļa nodrošina arī dažādus servissus – *Moodle*, Ziņojumu dēli, *Wiki* u. c. informatīvos resursus.

2.2. Informatīvās un metodiskās bāzes (e-studiju vide, vadlīnijas, metodikas, rokasgrāmatas utt.) novērtējums, t.sk. izmantošana studiju procesa nodrošināšanā. Informāciju par bibliotēkas un datubāzu resursiem, to pieejamību studējošajiem un mācītspēkiem², bibliotēkas telpu piemērotību patstāvīgam studiju un pētniecības darbam, bibliotēkā pieejamo

literatūru studiju programmas īstenošanai, informatīvās un metodiskās bāzes atjaunošanas un pilnveidošanas iespējām.

²Šajā dokumentā lietotais termins “mācībspēki” ir attiecināms uz attiecīgās augstskolas/ koledžas akadēmisko personālu un viesprofesoriem, asociētajiem viesprofesoriem, viesdocentiem, vieslektoriem un viesasistentiem.

Ikvienam studentam un docētājam tiek piešķirta piekļuve e-studiju videi *Moodle* un citiem IT servisiem, piemēram, e-pastam (@venta.lv), problēmu uzskaites sistēmai, konferenču servisam *BigBlueButton*, IT servisu *Wiki* lapai, VeA Ziņojumu dēlim, glabāšanas servisam *Mākonis.venta.lv*, drukāšanas servisam, *Google Workspace* un *Office 365* pakalpojumam. Studiju procesā visaktīvāk tiek lietota e-studiju vide *Moodle*, kurā nodrošināta ne tikai katra studiju kursa lapa (ko ar metodīķes atbalstu uztur katrs docētājs), bet arī struktūrvienību sadaļas, piemēram, fakultāšu un administrācijas sadaļā “Studiju nodaļa” ir pieejami svarīgākie dokumenti, kā TSF nolikums, Nolikums par brīvās izvēles kursiem, Nolikums par ERASMUS kursu atzīšanu, Nolikums par pārbaudījumu organizēšanu, Nolikums par vispārējām prasībām studiju kursu veidošanā un īstenošanā u. c., kā arī *Moodle* lietošanas noteikumi, sniegta informācija par stipendijām, akadēmiskā gada plānojumu, pārbaudījumu grafiku. Tāpat publicēta attiecīgā akadēmiskā gada rokasgrāmata studējošajiem un docētājiem, un tajā apkopota svarīgākā informācija par fakultātēm, studiju programmu direktoriem, studiju procesu un nodarbību plānojumu gala pārbaudījumiem, stipendijām, rotācijas kārtību, IT resursiem, bibliotēku un dienesta viesnīcu, koplietošanas telpām, pasākumiem un citiem studiju dzīves aspektiem.

Moodle sadaļā “TSF dekanāts” publicēts fakultātes notikumu kalendārs, informācija 1. kursa studentiem, studiju informācija, iesniegumu paraugi, Kursa darba, bakalaura darba un maģistra darba izstrādes, noformēšanas un aizstāvēšanas metodiskie norādījumi, to pielikumi un cita noderīga informācija, piemēram, sniegts skaidrojums par akadēmiskajiem parādiem un to kārtošanu.

Daļa dokumentu pieejami arī **VeA vietnes [dokumentu sadaļā](#)**, kur iekļauti publiski pieejami VeA pārskati, ziņojumi un nolikumi, piemēram, Akadēmiskā personāla atlases kārtība, Ētikas komisijas nolikums, Iekšējās kārtības noteikumi, Nolikums par Akadēmisko šķīrējtiesu, Nolikums par brīvās izvēles kursiem, Nolikums par konkursu uz studiju vietām, ka tiek finansētas no budžeta līdzekļiem, Nolikums par stipendiju piešķiršanas kārtību, Studējošo priekšlikumu un sūdzību izskatīšanas kārtība u. c.

Augstskolas bibliotēka ir Ventspils pilsētas bibliotēkas struktūrvienība, kas izvietota divos stāvos ar plašu mācību literatūras, periodikas un arī daiļliteratūras nodaļu. Lasītavā ir pieejamas gan jaunākās dažādu nozaru vārdnīcas, gan audio un audiovizuālie materiāli, e-grāmatu lasītājs, jaunākās grāmatas un periodiskie izdevumi. Augstskolas bibliotēkas fondā ir grāmatu krājums ~32 600 sējumi un ~800 audiovizuālie materiāli par dažādām nozarēm, tostarp pārvaldību, ekonomiku, jurisprudenci, filozofiju, psiholoģiju, valodniecību, translatoloģiju, literatūrzinātni, u. c.

Pateicoties gaišajām un plašajām telpām, Augstskolas bibliotēka ir piemērota dažādu grupu darbu veikšanai. Ir iespēja izmantot arī klusināto lasītavu, kas šobrīd atrodas mediatēkas telpās. Bibliotēkā darba un studiju vajadzībām pieejami pieci brīvpieejas datori ar interneta pieslēgumu. No visiem bibliotēkas telpās esošajiem stacionārajiem datoriem bezmaksas ir pieejamas visas VeA bibliotēkas abonētās datubāzes.

VeA studentiem un docētājiem ir arī pieejams plašs daiļliteratūras, humanitāro, tehnisko un citu zinātņu izdevumu fonds, kas ir izvietots pilsētas bibliotēkas centrālajā ēkā Ventspilī, Akmeņu ielā 2. Visi bibliotēkā esošie izdevumi fiksēti vienotā [elektroniskajā kopkatalogā](#), un lasītāju apkalpošana ir automatizēta. Visu bibliotēkas darbības automatizāciju nodrošina sistēma ALISE, tai skaitā arī iespēju publicēt bibliotēkas katalogus internetā, kā arī piekļūt citu bibliotēku katalogiem caur tīklu. Ir pieejams arī starpbibliotēku abonements – gan lokāli starp Ventspils bibliotēkas struktūrvienībām, gan ar citām lielāko augstskolu akadēmiskajām

bibliotēkām un Latvijas Nacionālo bibliotēku.

VeA datortīkla lietotājiem bez maksas ir pieejamas šādas datubāzes:

- *LETA.*
- *Letonika.*
- *Lursoft* – laikrakstu bibliotēka; uzņēmumu datubāze.
- *EBSCO.*
- *Britannica Online Academic Edition.*
- *Filmas.lv.*
- *Periodika.lv.*
- LNB Digitālā bibliotēka.
- *Scopus.*
- *Science Direct.*
- *Web of Science.*
- Projektā “Vienota nacionālas nozīmes Latvijas akadēmiskā pamattīkla zinātniskās darbības nodrošināšanai izveide” ir nodrošināta pieeja datubāzēm *Science Direct*, *Scopus* un *Web of Science*.

Tā kā datubāzē *EBSCO* (tajā ir pieejams plašs elektronisko grāmatu klāsts) ir pieejams pilnvērtīgs studiju procesa nodrošināšanai nepieciešamo papildmateriālu kopums, VeA docētāji un studenti tieši datubāzes izmanto informācijas ieguvei, līdz ar to bibliotēkai nav nepieciešamības iegādāties drukātos materiālus lielā skaitā. Datubāzes *Science Direct*, *Scopus* un *Web of Science* nodrošina arī pietiekami bagātīgu zinātnisko publikāciju klāstu zinātnisko pētījumu veikšanas vajadzībām.

Bibliotēka veic arī VeA studentu izstrādāto bakalaura un maģistra darbu un docētāju lekciju materiālu arhīva funkcijas: docētāju lekciju materiālu arhivēšana un uzglabāšana tiek īstenota Ventspils bibliotēkas kopkataloga sadaļā “Analītika”.

Bibliotēkas darba laiks: no pirmdienas līdz ceturtdienai – no 9.00 līdz 19.00, piektdienā no 10.00 līdz 18.00, sestdienā no 11.00 līdz 16.00, svētdien – slēgts.

Bibliotēkas darba laiks kopumā ir piemērots studējošo vajadzībām, tiek apsvērta iespēja atsākt bibliotēkas darbu arī svētdienās (kas pandēmijas laikā tika pārtraukts).

VeA bibliotēkas piedāvātie pakalpojumi:

- Abonētās datubāzes.
- *CD-ROM* datubāzes/
- Datori ar interneta pieslēgumu/
- Grupas un individuālās informācijpratības nodarbības.
- E-grāmatu lasītāja izmantošana bibliotēkas telpās.
- Izdevumu rezervēšana, nodošanas termiņa pagarināšana.
- Klusināta lasītava, kas aprīkota ar vajadzīgo tehniku privātstundu vadīšanai (audio un videoaparātūra un dators ar interneta pieslēgumu).
- Kopēšana, datorizdruka.
- Kurzemes virtuālais kopkatalogs.
- Mediatēka.
- Periodiskie izdevumi (laikraksti, žurnāli u.c.).
- Skenēšana.
- Starpbibliotēku abonements.
- Uzziņas, konsultācijas.
- 100 lasītāju vietas.

VeA nodrošina augstskolas studentiem un darbiniekiem arī attālinātu piekļuvi resursiem, izmantojot augstskolas starpniekserveri (*proxy*). Tādējādi iespējams augstskolai pieejamajiem resursiem piekļūt arī ārpus VeA tīkla, autentificējoties ar augstskolas lietotājvārdu un paroli.

Docētāji studiju un pētniecības vajadzībām, turklāt plašā apjomā, nodrošina studentiem papildu zinātnisko literatūru dažādos formātos.

Tā kā EBSCO datubāzē (kur ir pieejams plašs elektronisko grāmatu klāsts) ir pieejams pilnvērtīgs studiju procesa nodrošināšanai nepieciešamo papildmateriālu kopums, VeA docētāji un studenti tieši datubāzes izmanto informācijas ieguvei, līdz ar to bibliotēkai nav nepieciešamības iegādāties drukātos materiālus lielā skaitā. *Science Direct*, *Scopus* un *Web of Science* datubāzes nodrošina arī pietiekami bagātīgu zinātnisko publikāciju klāstu zinātnisko pētījumu veikšanas vajadzībām.

Fakultāte katru gadu, koordinējoties ar bibliotēku, iegādājas nepieciešamās grāmatas, atsvaidzinot bibliotēkas piedāvājumu. TSF budžetā studiju virzienam mācību līdzekļu papildināšanai 2024. un 2025. gadā tika atvēlēti 2000 EUR. Jāpiebilst, ka daļa aktuālo resursu par tēmu ir vispirms pieejami elektroniski vai pieejami tikai elektroniski. Tāpēc lielāks uzsvars tiek likts uz elektroniskajiem resursiem un datubāzēm. Lai pieteiktu jaunu elektronisko datubāzi, notiek izmaksu noteikšana, sazinoties ar Kultūras informācijas sistēmu centru. Pēc tam jālūdz Ventspils pilsētas bibliotēkai pievienot konkrēto datubāzi un jāsaprot, vai to varēs finansēt no fakultātes budžeta (atbilstoši jāiekļauj nākamā gada budžeta plānā), vai jālūdz rast iespēju to finansēt no bibliotēkas finanšu līdzekļiem.

2026. gada janvāra beigās VeA bibliotēka pabeidza studentu labāko (vērtējums vismaz "8") bakalaura un maģistra darbu pievienošanu *DOM* kolekcijā *ACADEMIA*. Jānorāda, ka *DOM* ir darba vide un ievadītie noslēguma darbi lietotājiem ir skatāmi digitālās bibliotēkas *ACADEMIA* kolekcijā, kuras pilnveide gan vēl turpinās.

2.3. Informācija par finansiālo bāzi, kas nepieciešama studiju programmas īstenošanai, raksturot finanšu resursu ieguves avotus un norādīt studiju programmas izmaksu aprēķinu (tajā skaitā, nepieciešamā finansējuma apmērs un nepieciešamais studējošo skaits, lai nodrošinātu kvalitatīvu studiju procesu). Pamatojot finansiālās bāzes pietiekamību studiju programmas īstenošanai.

Veicot studiju programmas īstenošanai nepieciešamā un faktiskā finanšu nodrošinājuma apkopošanu, VeA aprēķinā iekļauj studiju programmai faktiski vai proporcionāli atbilstošos ieņēmumus un izdevumus. Ieņēmumos tiek ietverta valsts dotācija studiju procesa nodrošināšanai (1896,98 EUR par vienu budžeta vietā studējošo, valsts budžeta dotācija studentu stipendijām un sociālajām vajadzībām 996,01 EUR par vienu budžeta vietā studējošo), kā arī ieņēmumi no mācību maksas (atbilstoši katrai studiju programmai faktiski). Ieņēmumos tiek iekļauts arī pašvaldības piešķirtais finansējums studiju procesa nodrošināšanai. Izdevumu proporcija tiek noteikta, apkopojot divu veidu aprēķinu rezultātā iegūto informāciju:

- VeA centralizēti tiek noteikti 25% atskaitījumi katrai fakultātei (rēķinot tos no LR IZM apstiprinātās valsts dotācijas un mācību maksas ieņēmumiem), kas paredzēti VeA vispārējo uzturēšanas izdevumu segšanai.
- Katrai studiju programmai tiek aprēķināta proporcionālā izdevumu daļa no fakultātei aprēķinātajiem vispārējiem VeA uzturēšanas izdevumiem vai tieši konkrētās fakultātes darbības nodrošināšanai nepieciešamajiem izdevumiem, ņemot vērā studentu skaitu konkrētajā programmā.

Vispārējos uzturēšanas izdevumos tiek iekļauts atskaitījums 25% apmērā (VeA noteikts atskaitījumu apmērs visām fakultātēm vienādi), kas paredzēts VeA uzturēšanas izdevumu segšanai:

- Komunālo pakalpojumu izmaksas – elektroenerģija, siltuma padeves, ūdens un kanalizācijas pakalpojumi, atkritumu izvešanas pakalpojumi.

- Telpu un ēkas uzturēšanas, t.sk. remontu pakalpojumu izmaksas.
- IT sistēmu pakalpojumi.
- Mārketinga izdevumi.
- Izdevumi par vispārējiem reprezentācijas izdevumiem.
- Daļēji administrācijas atalgojuma izdevumi.
- Iestādes vispārējie nodokļu maksājumi.

Fakultātes tiešie izdevumi, kas nepieciešami un identificējami kā tieši konkrētās fakultātes veiktie izdevumi, tiek sadalīti proporcionāli pa studiju programmām, ņemot vērā programmā studējošo studentu skaita īpatsvaru pret fakultātes kopējo studentu skaitu. Izdevumi, kas paredzēti, veikti un identificējami kā konkrētas studiju programmas izdevumi, tiek iekļauti konkrētās studiju programmas izmaksās. Šajos iepriekšminētajos izdevumos tiek iekļauti izdevumi par fakultātes akadēmiskā un vispārējā personāla atalgojumu, nodokļu izdevumi, apdrošināšanas izdevumi, kā arī izdevumi par pamatlīdzekļu, inventāra, grāmatu, mācību līdzekļu iegādi un citi fakultātes izdevumi.

Gan ieņēmumi, gan izdevumi tiek norādīti arī uz vienu studējošo, katrā studiju programmā atsevišķi (parasti par vienu kalendāro gadu), kā arī tiek noteikts katras izdevumu grupas īpatsvars no kopējiem fakultātes vai studiju programmas izdevumiem. Lai noteiktu iespējamo, tā saucamo, studiju programmas bezzaudējuma punktu, iespējams izmantot dažādas aprēķina metodes – kāpinot studējošo skaitu, palielinot valsts finansējumu uz vienu studējošo vai paaugstinot mācību maksu. VeA līdz šim izmanto pirmo minēto metodi – modelējot minimāli nepieciešamo studējošo skaitu, jo ņemot vērā esošo ekonomisko situāciju, kā arī vietējo iedzīvotāju finanšu situāciju, VeA necenšas paaugstināt mācību maksu, tā vietā resursus novirza studentu piesaistes pasākumiem.

Katrai programmai tiek veikts tiešo izmaksu aprēķins. Ņemot vērā tieši ietekmējošās izmaksas studiju programmas īstenošanai, jaunajā studiju programmā aprēķināts, ka vidēji studiju programmā iesaistīto docētāju un vispārējā personāla pārstāvju atalgojumam tiktu iztērēti 169 875 EUR, stipendijām – 11 339 EUR, bet precēm un pakalpojumiem – 2925 EUR (studiju programmas pašizmaksas aprēķins skatāms 2. pielikumā) – saskaņā ar šo aprēķinu iespējams konstatēt: lai studiju programmu īstenotu kvalitatīvi un bez zaudējumiem, nepieciešami vismaz 45 studenti.

2.4. Materiāltehniskās bāzes novērtējums, ietverot informāciju par tās pieejamību studējošajiem un mācībspēkiem, kā arī atbilstību studiju programmas specifikai un īstenošanai.

Studiju programmas īstenošanai tiek izmantota VeA materiāltehniskā bāze. Studiju programmas īstenošanā nodrošināta piekļuve specifiskiem valodu tehnoloģijas rīkiem *Trados*, *Phrase*, *BWX*, kā arī tulkošanas projektu vadības sistēmai *XTRF*. Šie rīki studentiem un mācībspēkiem pieejami bez maksas, pateicoties dalībai speciālās rīku izstrādātāju universitāšu un akadēmiskajās programmās. Citi specifiski resursi un nodrošinājums nav nepieciešams. Lekcijas, semināri, praktiskās nodarbības un pārbaudījumi notiek VeA telpās Ventspilī, Inženieru ielā 101.

Pamatoti var uzskatīt, ka studijām VeA izveidoti visi nepieciešamie apstākļi – jaunas modernas auditorijas, datorauditorijas, moderna bibliotēka ar plašu lasītavu un citi. Studiju materiāli tehniskā bāze ļauj pilnībā nodrošināt studiju programmas studiju kursu apguvi nepieciešamos apstākļos:

- katrā studiju telpā atrodas multimediju projektors un dators;
- konferenču auditorijās atrodas interaktīvās tāfeles;
- datorskolas aprīkotas ar nepieciešamo programmnodrošinājumu, tostarp specializētu

- tulkošanas programmnodrošinājumu;
- studējošajiem un mācībspēkiem ir iespējas kopēt un drukāt materiālus un apmeklēt datorklases individuālajām studijām.

Studijām tiek nodrošināta Ventspils bibliotēkas filiāle Augstskolā, augsta līmeņa studiju nodrošināšanas tehniskie līdzekļi (projektori, interaktīvās tāfeles, monitori), desmit datorklases, divas modernas amfiteātra auditorijas ar 190 un 140 vietām, kas aprīkotas ar multimediju audiovizuālo tehniku un sinhronās tulkošanas līdzekļiem, kā arī docētāju darba kabineti ar datorizētām darba vietām.

Studiju procesa nodrošināšanai 2025./2026. akadēmiskajā gadā ir pieejamas piecas datora auditorijas ar 27–30 datoriem katrā un piecas datora auditorijas ar 16–24 darba vietām. Visas auditorijas aprīkotas ar docētāja datoru un projektoru. Kopējais datoru skaits augstskolas tīklā ir aptuveni 300. Visi augstskolas datori ir savienoti vienotā tīklā. Līdztekus tam augstskolas un arī dienesta viesnīcas telpās ir pieejams bezvadu tīkls.

Pēdējos gados VeA tika īstenoti un turpināti vairāki projekti, no kuriem IT infrastruktūras modernizēšanā ievērojama nozīme bija Latvijas Akadēmiskā tīkla un “Ventspils Augstskolas kā zinātniskas institūcijas ekselences un kapacitātes stiprināšana” projektiem. VeA ir īstenots projekts “Ventspils Augstskolas STEM mācību programmu modernizācija”. Tajā tika veikts remonts deviņās auditorijās, izveidots moderns interjers, un tās iekārtotas ar jaunām ergonomiskām auditorijas mēbelēm. Attīstīta laboratoriju un auditoriju infrastruktūra, tās aprīkotas ar modernām interaktīvām tāfelēm un citām tehnoloģiju iekārtām, nodrošinot studiju programmās nepieciešamo tehnoloģiju pieejamību. Ieviesti augstskolai nepieciešamie informācijas un komunikācijas tehnoloģiju risinājumi un veikta datortehnikas modernizācija. Pateicoties šim projektam, VeA ir nodrošināta modernam studiju procesam nepieciešama un darba tirgus prasībām atbilstoša studiju vide, dodot iespēju studentiem strādāt ar jaunākajām tehnoloģijām un iegūt iespējami daudz praktisku iemaņu, piesaistīt lielāku skaitu studentu no Ventspils, Kurzemes reģiona, visas Latvijas un citām valstīm. Papildus šajā projektā pilnveidota pieeja cilvēkiem ar kustību traucējumiem A korpusā, kur ierīkots lifts, kas nodrošina ērtu pārvietošanos starp visiem A korpusa stāviem, un ierīkots diagonālais pacelājs, kas sniedz iespēju cilvēkiem ar kustību traucējumiem pārvietoties starp A un B korpusu. Īstenojot projektu, nodrošināts, ka visi VeA korpusi ir pilnībā pielāgoti cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

Kopš 2015. gada VeA ir pieslēgusies Latvijas akadēmiskam tīklam ar 10 Gbps joslu. Ir modernizēts VeA *Campus* tīkls, kur tā mugurkauls darbojas vismaz ar 10 Gbps veikspēju, un gala iekārtas var darboties vismaz ar 1 Gbps ātrumu. Tāpat modernizēta daļa bezvadu tīkla iekārtu, un VeA ir pieejams 802.11ac standarta bezvadu tīkls. Iegādāta un atjaunota programmatūra zinātniski pētnieciskajam darbam, tai skaitā *Matlab* tīkla licences darbiniekiem un datorklasēm. Datori datorklasēs un personālam tiek mainīti tā, lai to vecums nepārsniegtu 5 gadus.

Līdztekus VeA pieejamām tehnoloģijām, programmatūrām un servisiem IT daļa uztur arī citus nepieciešamos tīkla pakalpojumus, piemēram, augstskolas tīmekļa vietni. Tiek pētīti citi iespējamie tīmekļa servisi, kas varētu uzlabot vai labāk nodrošināt VeA IT resursu funkcionalitāti, piemēram, *WIKI*, tīkla klasteru failu sistēmas, serveru virtualizācija, servisu dublējumi un tamlīdzīgi. VeA bibliotēkā ir pieejama zinātniskā literatūra par tulkojumzinātni, valodu apguvi, tajā skaitā arī mācību grāmatas, par starpkultūru komunikāciju, par dažādiem lingvistiskiem jautājumiem. Pieejamā literatūra atbilst studiju programmas vajadzībām. Studējošo rīcībā ir dažādas datubāzes, par kurām visus studējošos un docētājus regulāri informē bibliotēkas darbinieki, piedāvājot arī informācijpratības nodarbības. Studiju programmas īstenošanai tiks nodrošināta atbilstoša materiāli tehniskā bāze.

III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms

3.1. Studiju programmas satura raksturojums, analizējot un novērtējot programmas studiju kursus/ moduļus, to aktualitāti, savstarpējo sasaisti, atbilstību nozares un/vai zinātnes tendencēm, kā arī atbilstību LKI/EKI attiecīgā līmeņa prasībām, valsts standartam, profesiju standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām un citām normatīvo aktu prasībām. Sniegt novērtējumu par studiju kursus/moduļos sasniegamo rezultātu sasaisti ar studiju programmas un apakšprogrammu (ja piemērojams) rezultātiem (novērtējums balstoties uz veikto kartējumu).

Studiju programma vērtēta atbilstoši valsts izglītības standartam, kas noteikti Ministru kabineta 2014. gada 13. maija noteikumos No. 240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu". Studiju programmas apjoms, īstenošanas ilgums, studiju programmas daļas, to apjoms un noslēguma darba apjoms, viena ECTS studiju darba apjoms stundās, kontaktstundu apjoms (%), obligātais saturs, atbilstība Vides aizsardzības likuma un Civiltās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma prasībām, piešķiramais grāds, kā arī studiju programmas apguves vērtēšanas pamatprincipi un kārtība novērtēti kā atbilstoši. Prasība par studiju prakses raksturojumu nav attiecināma, un atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam vērtēta 3. pielikumā.

Studiju programma atbilst Augstskolu likumam un citiem tiesību aktiem, piemēram, programmā ietvertas visas grāda iegūšanai nepieciešamās prasības, ir noteiktas prasības attiecībā uz iepriekšējo izglītību, norādīts studiju programmai atbilstošais studiju virziens, studiju programmas mērķi un sasniegtie rezultāti, izglītības saturs, programmas daļas un to apjoms, vērtēšanas kritēriji, studiju apguves pārbaudes formas un kārtība, kā arī dokumentu kopai ir pievienots programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla uzskaitījums un raksturots tehniskais nodrošinājums, palīgpersonāls, programmas izmaksas, atbilstība VeA attīstības stratēģijai un pieejamajiem resursiem, kas visās sadaļās novērtēti kā atbilstoši.

Sākot no 2024. gada 1. septembra, VeA ir notikusi pāreja no KP uz ECTS kredītpunktu uzskaites sistēmu, ko apliecina 2024. gada 25. aprīļa rīkojums Nr. 210 (13.1. pielikums), kur 1 ECTS atbilst 11 kontaktstundām un 14 patstāvīgajām stundām.

Studiju programmas saturu veido **obligātās daļas kursi 108 ECTS apjomā**: "Komunikācijas teorijas un starpkultūru komunikācija", "Ievads valodniecībā", "Latviešu valodas attīstības tendences", "Normatīvā angļu valodas gramatika", "Kultūras vēsture", "Mākslīgais intelekts un lielie valodu modeļi", "Valstīmācība kultūras kontekstā (EN)", "Saskarsme un profesionālā ētika", "Ievads digitālajā kultūrā", "Teksta analīze", "Tekstveide un rediģēšana", "Civiltās aizsardzība un vides ilgtspēja", "Valodu tehnoloģija un pēcrediģēšana", "Tulkojumzinātne un tulkojuma loma saziņā", "Radošā uzņēmējdarbība un komunikācija", "Terminoloģija un leksikogrāfija daudzvalodu aspektā", "Vispārīgā komunikācija un mutvārdu tulkošana", "Vienkāršā valoda sociālo mediju komunikācijā", trīs atsevišķi publicistikas, juridisko un nozartekstu izpratnes un tulkošanas studiju kursi (EN/LV), "Profesionālā darba organizācija", "Zinātnes valoda", "Lietišķo pētījumu metodoloģija", "Ekspresīvie teksti un radošā domāšana", "Angļu valoda lietišķai saziņai", "Valodas pakalpojumu projektu vadība" un "Diplomātiskais protokols".

Šie kursi kopā ar ierobežotās izvēles studiju kursiem ietver attiecīgās zinātnes nozares vai apakšnozares:

- pamatnostādnes, principus, struktūru un metodoloģiju (57 ECTS);
- attīstības vēsturi un aktuālās problēmas (33 ECTS);
- raksturojumu un problēmas starpnozaru aspektā (42 ECTS);
- pamatnostādnes, principus, struktūru un metodoloģiju un raksturojumu un problēmas starpnozaru aspektā (24 ECTS).

Ierobežotās izvēles kursi attiecināmi uz daudzvalodību un saistīti ar četrām svešvalodām – franču, krievu, spāņu un vācu kopā **48 ECTS apjomā**. Studenti, uzsākot studijas, var izvēlēties divas no šīm svešvalodām, kurās viņiem priekšzināšanu nav vai tās ir minimālas, un apgūt studiju kursu “Franču/krievu/spāņu/vācu valoda I un II”. Pirmajā studiju gadā katra svešvaloda tiek apgūta 12 ECTS apmērā, pa 6 ECTS katrā semestrī.

Salīdzinot ar TVT un SK programmu, jaunajā programmā studentiem ir lielākas izvēles iespējas, t. i., TVT studenti pirmajā semestrī kā otro svešvalodu izvēlas krievu vai vācu valodu, ko turpina apgūt visos četros studiju gados, bet ceturtajā semestrī tiek izvēlēta trešā svešvaloda – spāņu vai franču (15 ECTS apmērā). SK programmā studenti pirmajā gadā izvēlas vācu vai spāņu valodu, bet otrajā – franču vai krievu, un katrai valodai atvēlēti 6 ECTS (pa trīs katrā semestrī). Absolventu aptaujā 2024. gadā kāds TVT absolvents norādīja, ka būtu gribējis vairāk strādāt ar trešo svešvalodu, savukārt kāds SK absolvents iesaka “jaunas svešvalodas apguvei veltīt ne mazāk kā 8 KP”, kas šobrīd atbilst 12 ECTS. Arī sarunas ar studentiem liecina par vēlmi padziļināti apgūt citas valodas.

Līdz ar to šajā jaunajā studiju programmā katras izvēlētas valodas apguvei atvēlēts lielāks kredītpunktu skaits, tā reaģējot uz absolventu aptaujā pausto viedokli, turklāt svešvalodas tiek apgūtas vienlaikus, kas, kā liecina pētījumi, var sniegt labākus rezultātus tieši leksikas apguvē (salīdzināta vienlaicīga un secīga svešvalodu apguve) (sk., piemēram, Sobus et al. 2024⁴).

Tā kā studentu svešvalodu zināšanu portfelis var būt atšķirīgs atkarībā no iepriekšējās izglītības (jāņem vērā, ka studenti ir no visiem Latvijas reģioniem), otrajā studiju gadā studenti izvēlas, kuras divas svešvalodas turpināt apgūt padziļināti šādos studijuursos:

- “Valstniecība kultūras kontekstā (FR/RU/ES/DE)”;
- “Franču/krievu/spāņu/vācu valoda lietišķai saziņai”;
- “Nozartekstu izpratne un tulkošana I un II (FR/RU/ES/DE-LV)”.

Svešvalodu apguves kursiem izvēlēta pieeja parādīta 2. tabulā, un to var ilustrēt ar piemēru.

1. piemērs. Ja students vidusskolā ir apguvis franču un krievu valodu vismaz B1 līmenī, tad pirmajā studiju gadā viņš izvēlas spāņu un vācu valodu, savukārt otrajā studiju gadā izvēlas, kuru divu svešvalodu zināšanas nostiprināt, turpinot ar pirmā gada izvēli, atgriežoties pie vidusskolā apgūtajām valodām vai apgūstot vienu no vidusskolā apgūtajām un vienu no pirmajā studiju gadā apgūtajām valodām.

2. tabula. Svešvalodu apguves kursiem izvēlēta pieeja

Sem. p. k.	Kursa nosaukums	Prasības sākšanai	ECTS	Sasniedzamais rezultāts	Komentāri
1.	Franču/krievu/spāņu/vācu valoda I	bez priekšz./ A1	6	A1/A2	Izvēlas divas valodas
2.	Franču/krievu/spāņu/vācu valoda II	A1/A2	6	A2/B1	Turpina izvēlēto valodu apguvi
3.	Valstniecība kultūras kontekstā (FR/RU/ES/DE)	B1/B2	3	nostiprina un/vai sasniedz B1/B2	Izvēlas divas valodas padziļinātai apguvei
4.	Franču/krievu/spāņu, vācu valoda lietišķai saziņai	B1/B2	3	nostiprina B2, sasniedz C1	

⁴ Sobus, S., Libersky, E., Kaushanskaya, M. (2024). Simultaneous Versus Sequential Second Language Acquisition: Empirically Testing Timing Effects. Pieejams: https://lab.csd.wisc.edu/wp-content/uploads/sites/406/2024/06/PSYCHONFINAL23_SOBUS-3.pdf?utm_source=copilot.com [skatīts 20.01.2026.]

5.	Nozartekstu izpratne un tulkošana I (FR/RU/ES/DE-LV)	B2/C1	3	sasniedz C1	Turpina izvēlēto valodu apguvi
6.	Nozartekstu izpratne un tulkošana II (FR/RU/ES/DE-LV)	C1	3		

Šāda pieeja nodrošina, ka izvēlēto svešvalodu students apgūst 12–24 ECTS apmērā, turklāt studiju kursu, kam students nav reģistrējies kā ierobežotās izvēles kursam, var apgūt kā brīvās izvēles kursu, ievērojot katra kursa aprakstā norādītos priekšnoteikumus. Attiecībā uz prasībām kursa sākšanai un sasniedzamo rezultātu jāņem vērā, ka apzināti ir noteikti divi valodas zināšanu un prasmju līmeņi, piem., A2/B1, jo līdzšinējā pieredze liecina par atšķirīgu studentu zināšanu līmeni. Vērtējot nākotnes perspektīvu, var pieņemt, ka, visticamāk, pēc dažiem gadiem šī pieeja būs jāmaina atbilstoši tam, ar kādām vidusskolā iegūtām svešvalodu zināšanām students sāks studijas. Situācija mainās, piemēram, saistībā ar grozījumiem Izglītības likumā, aizstājot krievu valodas kā otrās svešvalodas apguvi ar citas ES vai Eiropas Ekonomikas zonas valstu oficiālās valodas apguvi, 2024. gada pavasarī skolas sākotnējā aptaujā⁵ par svešvalodu no 5. klases visbiežāk norādīja, ka plāno piedāvāt apgūt vācu valodu, kam seko franču un spāņu valoda. Lai arī precīzāki un jaunāki dati nav publiski pieejami, šādi skolu plāni atbilst studiju programmas svešvalodu piedāvājumam, ko papildina krievu valodas kursi, ņemot vērā krievu valodas lietojuma izplatību un Latvijas tulkošanas tirgus prasības.

Brīvās izvēles kursi tiek nodrošināti **9 ECTS** apmērā, un tie plānoti 2.–4. studiju semestrī. Brīvās izvēles kursu piedāvājums katru semestri mainās (studenti var arī izteikt priekšlikumus par konkrētu brīvās izvēles studiju kursu), piemēram, šobrīd sarakstā iekļauti ne tikai citu fakultāšu nodrošināti studiju kursi, bet arī ķīniešu valodas un kultūras apguves kursi, kora mācība u. c. Par **bakalaura darba izstrādi un aizstāvēšanu paredzēti 15 ECTS**.

Pielikumā pievienots novērtējums par studiju programmas atbilstību valsts akadēmiskās izglītības standartam (sk. 3. pielikumu), kurā parādīts, ka licencēšanai iesniegtā studiju programma pilnībā atbilst visām prasībām, pēc kurām tā ir vērtēta, ņemot vērā, ka prasība par studiju prakses raksturojumu un atbilstību Augstskolu likuma 55. panta pirmajā daļā noteiktajam prasībām saistībā ar apakšprogrammu izveidi nav attiecināma.

Pielikumā pievienots arī studiju programmas plānojums (sk. 4. pielikumu), secīgi kārtoti studiju kursu apraksti, kas atbilstoši VeA iekšējiem tiesību aktiem sagatavoti latviešu un angļu valodā (sk. 5.1. pielikumu ar kursu aprakstiem latviešu valodā un 5.2. pielikumu ar kursa aprakstiem angļu valodā), studiju programmas sasniedzamo rezultātu jeb SPSR saraksts (sk. 6. pielikumu) un studiju kursu kartējums tabulas veidā (sk. 7. pielikumu).

Katra studiju kursa sasniedzamie rezultāti ir saistīti ar SPSR, un sasaiste norādīta gan katra kursa aprakstā, gan studiju kursu kartējumā. Studiju kursu kartējumā redzams, ka studiju programmā būtiskā apjomā iekļauti ar daudzvalodības, valodniecības un tulkojumzinātnes, kā arī ar saskarsmes un saziņas izpratni un kompetenci saistītie SPSR, bet mazākā apmērā studiju kursi, kas nodrošina saistošo noteikumu izpratnes un kompetences SPSR. Kopumā studiju kursu kartējums apstiprina, ka ikviena kursa sasniedzamais rezultāts atbilst visas studiju programmas sasniedzamajiem rezultātiem. Studiju kursu kartējumā SPSR pilniem vārdiem atšifrēti tikai pirmajā līmenī, piem., “4.1. SPSR. Saskarsmes un saziņas izpratne un kompetence”, bet detalizētāks dalījums norādīts ar burtiem ‘Z’ (zināšanas), ‘P’ (prasmes) un ‘K’ (kompetences). Pilnīgs SPSR saraksts skatāms 6. pielikumā.

⁵ Mikuda, S. (2024). Atteikties no krievu valodas mācīšanas skolā: no iecerēm līdz rīcībai. LV portāls, 22.04.2024. Pieejams: <https://lvportals.lv/skaidrojumi/362597-atteikties-no-krievu-valodas-macisanas-skola-no-iecerem-lidz-ricibai-2024>

3.2. Studiju programmas īstenošanas mehānisma (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tie nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas mācīšanas, mācīšanās un novērtēšanas principi un iekļaujot informāciju par studiju procesa organizēšanu.

VeA ir izstrādāti un publiskoti tādi studējošo sekmju vērtēšanas kritēriji, nosacījumi un procedūras, kas ļauj pārliecināties par paredzēto studiju rezultātu sasniegšanu. Vērtēšanas kritērijus, nosacījumus un procedūru nosaka 2020. gada 15. janvāra Senāta sēdē apstiprinātais "Nolikums par pārbaudījumu organizēšanas kārtību un studējošo zināšanu vērtēšanu Ventspils Augstskolā", 2023. gada 30. augusta Senāta sēdē apstiprinātais "Nolikums par studiju kārtību Ventspils Augstskolā", 2021. gada 11. augusta Senāta sēdē apstiprinātais "Nolikums par studiju kursa apjoma un satura izvērtēšanu un atzīšanu Ventspils Augstskolā", 2022. gada 20. decembra Senāta sēdē apstiprinātais "Nolikums par vispārējām prasībām studiju kursa veidošanā un īstenošanā Ventspils Augstskolā".

VeA katras studiju programmā ir noteikti programmas mērķi, uzdevumi un sasniedzamie studiju rezultāti, kas ir saskaņoti ar studiju kursa sasniedzamajiem rezultātiem un zināšanu, prasmju un kompetenču vērtēšanas kritērijiem studiju kursu aprakstos.

Vērtēšanas kritērijus, nosacījumus un procedūru nosaka 2020. gada 15. janvāra Senāta sēdē apstiprinātais "Nolikums par pārbaudījumu organizēšanas kārtību un studējošo zināšanu vērtēšanu Ventspils Augstskolā", 2023. gada 30. augusta Senāta sēdē apstiprinātais "Nolikums par studiju kārtību Ventspils Augstskolā", 2021. gada 11. augusta Senāta sēdē apstiprinātais "Nolikums par studiju kursa apjoma un satura izvērtēšanu un atzīšanu Ventspils Augstskolā", 2022. gada 20. decembra Senāta sēdē apstiprinātais "Nolikums par vispārējām prasībām studiju kursa veidošanā un īstenošanā Ventspils Augstskolā".

VeA katras studiju programmā ir noteikti programmas mērķi, uzdevumi un sasniedzamie studiju rezultāti, kas ir saskaņoti ar studiju kursa sasniedzamajiem rezultātiem un zināšanu, prasmju un kompetenču vērtēšanas kritērijiem studiju kursu aprakstos.

Studiju programmā sasniedzamie studiju rezultāti tiek vērtēti atbilstoši diviem kritērijiem: 1) kvalitatīvais kritērijs – vērtējums 10 ballu sistēmā vai ieskaitīts vērtējums; 2) kvantitatīvais kritērijs – studiju priekšmeta apjoms kredītpunktos, iegūstot sekmīgu vērtējumu par studiju kursa obligātā satura apguvi. Katrā semestrī iegūstamo kredītpunktu summa tiek norādīta studiju plānā. Izpildīto darbu kvantitatīvi novērtē katru semestri un studiju gadu, tādējādi kontrolējot studenta izpildītā darba apjoma atbilstību studiju plānā paredzētajam.

Pārbaudījumos tiek vērtētas studējošo zināšanas, prasmes un kompetences, kuras tiek noteiktas studiju programmā un katrā atsevišķā studiju kursā. Atbilstoši VeA "Nolikumam par pārbaudījumu organizēšanas kārtību un studējošo zināšanu vērtēšanu Ventspils Augstskolā" ir noteikti galvenie pārbaudījumu veidi:

- studiju kursu pārbaudījumi – katra studiju kursa noslēgumā studējošajiem jākārt studiju kursa pārbaudījums, kurā tiek vērtēta studiju rezultātu sasniegšanas pakāpe noteiktā studiju kursā; studiju kursa pārbaudījumu formas var būt: eksāmens, ieskaite, studiju darbs, izņēmuma gadījumos kombinētais pārbaudījums, praksei – aizstāvēšana;
- starppārbaudījumi – studiju kursa īstenošanas laikā studējošajiem jākārt starppārbaudījumi; starppārbaudījumi var būt: laboratorijas darbs, praktiskais darbs, kontroldarbs, mājasdarbs, tests, prezentācija, referāts, esēja, cits pārbaudījuma veids atbilstoši studiju programmas specifikai;
- gala vai valsts pārbaudījums – studiju programmas noslēgumā studējošais kārt gala vai valsts pārbaudījumu profesionālās kvalifikācijas un/ vai grāda iegūšanai; noslēguma pārbaudījums var būt kvalifikācijas eksāmens, kvalifikācijas darbs, bakalaura darbs, maģistra darbs.

Starppārbaudījumu skaitu, biežumu, formas un veidus nosaka studiju kursa docētājs saskaņā ar studiju kursa aprakstu. Katrā studiju kursā var būt vairāki starppārbaudījumi. Starppārbaudījumos iegūtie studējošo vērtējumi var tikt ņemti vērā studiju kursa gala pārbaudījuma vērtēšanas laikā. Katrā studiju kursā ir tikai viens studiju kursa gala pārbaudījums.

Studiju rezultātu vērtēšanā izmanto dažādus pārbaudes veidus, un tos vērtē 10 ballu skalā vai ar vērtējumu “ieskaitīts/neieskaitīts”. Studiju rezultātu sasniegšanas pakāpi studiju programmas obligātās daļas studiju kursa gala pārbaudījumā ar vērtējumu “ieskaitīts/neieskaitīts” var vērtēt, ja studiju kursa apjoms nepārsniedz 3 ECTS. Studiju programmā izvēlēta vienota pieeja ieskaiti kā gala pārbaudījumu noteiktajos 3 ECTS studijuursos, kuru docēšana tiek turpināta nākamajā semestrī, piemēram, studiju kursu “Latviešu valodas attīstības tendences”, “Tekstveide un rediģēšana” un “Nozartekstu izpratne un tulkošana (FR/RU/ES/DE-LV)” I daļa noslēdzas ar ieskaiti, savukārt II – ar eksāmenu. Īpašs izņēmums ir studiju kurss “Civilā aizsardzība un vides ilgtspēja” (3 ECTS), kurā kā gala pārbaudījums visas VeA līmenī, t.i., visās studiju programmās, ir noteikta ieskaite. Par sekmīgiem uzskata vērtējumus no “gandrīz viduvēji” (4) līdz “izcili” (10) un vērtējumu “ieskaitīts”.

Kursa apguve tiek uzskatīta par sekmīgu, ja tiek izpildītas kursa plānā noteiktās prasības saskaņā ar pasniedzēja noteikto kursa aprakstā līdz pārbaudījuma perioda beigām, ja nav noteikts citādi, (piemēram, saņemts pārbaudījuma kārtēšanas termiņa pagarinājums).

VeA mācību un zināšanu novērtēšanas metodes ir objektīvas un tiek konsekventi izmantotas pedagoģiskajā darbībā, tās atbilst Ministru kabineta noteikumu prasībām un balstās uz šādiem principiem:

- vērtēšanas atklātības princips – atbilstoši izvirzītajiem studiju programmas mērķiem un uzdevumiem, kā arī studiju kursu mērķiem VeA ir noteikusi prasību kopumu studiju rezultātu vērtēšanai;
- vērtējuma obligātums – nepieciešamība iegūt pozitīvu vērtējumu par programmas satura apguvi, tas ir par katru programmā apguvei paredzēto studiju kursu;
- vērtēšanā izmantoto pārbaudes veidu dažādība, kā pamatformas lietojot ieskaites un eksāmenus;
- vērtējuma pārskatīšanas iespēju princips – students var vērsties pie docētāja vai pie programmas direktora, ja, viņaprāt, vērtējums nav atbilstošs;
- vērtējuma atbilstība – pārbaudes darbos studentiem tiek dota iespēja apliecināt savas analītiskās, radošās un pētnieciskās spējas, apgūtās zināšanas un zinātnisko atziņu lietošanas prasmi;
- prasību atklātība un skaidrība – uzsākot studijas, studējošais tiek informēts par atbilstošā studiju kursa saturu, prasībām un vērtēšanas procedūru.

Katram studiju kursam ir izstrādāts detalizēts kursa apraksts (sk. 5. pielikumu), kurā definēts studiju kursa mērķis, sniegti studiju kursa sasniedzamie rezultāti, to sasaiste ar studiju programmas sasniedzamajiem rezultātiem, aprakstīts studējošo patstāvīgā darba organizācijas veids un studiju rezultātu vērtēšana, noteikts studiju kursa saturs un studiju kursa kalendārais plāns, kā arī izmantotā literatūra. Docētāji izvēlas mācīšanas un vērtēšanas metodes, pamatojoties uz studiju programmas un studiju kursu mērķiem. Studiju rezultātu novērtēšana ir objektīva un tiek dokumentēta. Studentu semināru darbu, projektu, prakses un noslēguma darbu vērtēšanu reglamentē atbilstoši VeA dokumenti.

Docētājiem ir noteikts konsultāciju laiks reizi nedēļā, turklāt studenti ar docētāju var vienoties arī par citu konsultācijas laiku un tikties klātienē vai attālināti, tā studiju programmā nodrošinot studentcentrētu pieeju.

3.3. Studējošo prakses nodrošinājuma raksturojums un analīze, norādot atbalstu studējošajiem. Informācija par studējošo prakses mērķiem, tās nozīmi kopējo studiju programmas mērķu sasniegšanā. Sadarbības iestāžu izvēles principi un to ieguldījums kopējo studiju programmas mērķu sasniegšanā.

Nav attiecināms; studiju programmā prakse nav paredzēta.

3.4. Novērtējums, kā augstskolā/ koledžā izveidotā kvalitātes nodrošināšanas sistēma un tajā noteiktie principi tiek ievēroti studiju programmā, sniegt piemērus. Norādīt, kā tiek ievēroti Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standarti.

Saskaņā ar 2015. gadā pieņemtajiem Standartiem un vadlīnijām kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā 1.3. punktā noteikto standartu augstskolām / koledžām (https://www.aika.lv/wp-content/uploads/2019/12/ESG_2015_latviski.pdf) jānodrošina, ka studiju programmas tiek īstenotas tā, lai motivētu studentus aktīvi iesaistīties studiju procesa veidošanā, un ka studentu sekmju vērtēšana atbilst šai pieejai.

Studentcentrētas mācīšanās principi studiju programmā tiek nodrošināti, īstenojot studiju kursus saskaņā ar “Nolikumu par vispārējām prasībām studiju kursa veidošanā un īstenošanā Ventspils Augstskolā”. Atbilstoši šim nolikumam katram studiju kursam ir skaidri definēti mērķi un sasniedzamie studiju rezultāti (zināšanas, prasmes un kompetences), kas ir sasaistīti ar studiju programmas sasniedzamajiem rezultātiem. Studiju kursu aprakstos obligāti tiek ietverta informācija par studējošo patstāvīgā darba organizāciju, tematisko un kalendāro plānojumu, kā arī vērtēšanas kritērijiem un pārbaudījumu formām, nodrošinot studentiem skaidru izpratni par studiju procesa struktūru, prasībām un savu atbildību studiju rezultātu sasniegšanā.

Studiju procesā tiek izmantotas daudzveidīgas pedagoģiskās metodes un mācīšanās formas (lekcijas, praktiskās nodarbības, semināri, individuālie un grupu darbi), kas veicina studentu aktīvu līdzdalību, patstāvību, sadarbību un refleksiju. Studējošie tiek iesaistīti diskusijās, praktisku uzdevumu risināšanā, projektu un studiju darbu izstrādē, tādējādi īstenojot ESG vadlīnijās noteikto principu par studējošo motivēšanu un iesaisti studiju procesa veidošanā.

Studentu sekmju vērtēšana tiek īstenota saskaņā ar “Nolikumu par pārbaudījumu organizēšanas kārtību un studējošo zināšanu vērtēšanu Ventspils Augstskolā”, nodrošinot caurskatāmu, konsekventu un taisnīgu pieeju visiem studējošajiem. Vērtēšanas sistēma paredz dažādu pārbaudījumu veidu izmantošanu, tostarp starppārbaudījumus (praktiskie darbi, laboratorijas darbi, kontroldarbi, testi, referāti, prezentācijas u.c.) un studiju kursa noslēguma pārbaudījumu, kas ļauj studentiem pakāpeniski demonstrēt studiju rezultātu sasniegšanas pakāpi.

Vērtēšanas kritēriji, pārbaudījumu formas un to īpatsvars gala vērtējumā tiek noteikti studiju kursa aprakstā un paziņoti studējošajiem studiju kursa sākumā, nodrošinot vērtēšanas procesa caurskatāmību un prognozējamību. Studējošajiem tiek nodrošināta atgriezeniskā saite par studiju rezultātu sasniegšanu, kā arī konsultācijas pirms pārbaudījumiem. Vērtēšanas kārtība paredz iespēju ņemt vērā individuālus, dokumentāli pamatotus apstākļus un nodrošina studējošo tiesības apstrīdēt vērtējumu, izmantojot noteiktu apelācijas procedūru, tostarp neatkarīgas komisijas iesaisti.

Docētāji regulāri izvērtē izmantotās mācīšanas un vērtēšanas metodes, aktualizē studiju kursu saturu un, nepieciešamības gadījumā, ierosina izmaiņas, saskaņojot tās ar studiju programmas direktoru un fakultātes domi. Studiju procesā tiek veicinātas uz savstarpēju cieņu balstītas studējošo un mācībspēku attiecības, nodrošinot akadēmisko vadību un atbalstu, vienlaikus sekmējot studentu patstāvību un atbildību par savu mācīšanos.

Tādējādi studiju programmas īstenošana nodrošina atbilstību ESG 2015 1.3. standartam, jo tā balstās studentcentrētā pieejā, veicina studējošo aktīvu iesaisti studiju procesā un īsteno studiju

rezultātos balstītu, taisnīgu un caurskatāmu studentu sekmju vērtēšanas sistēmu.

Vairāk informācijas sniegta 8. pielikumā “Studiju programmas “Valodas, saziņa un kultūrvide” atbilstība Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standartiem” (sk. 8. pielikumu).

3.5. Novērtējums par studējošo, absolventu, darba devēju un/ vai nozares darba devēju organizāciju un citu nozares organizāciju, iesaisti studiju programmas izveidē. Norādīt, kā turpmāk plānots ieinteresētās puses iesaistīt studiju programmas pilnveidē (tajā skaitā augstskolas/ koledžas plānotais darbs ar studējošo un darba devēju aptauju rezultātiem).

Studiju programmā prakse nav paredzēta, tomēr programmas izstrādē un pilnveidē tiek ņemts vērā katra semestra noslēgumā studentu aptaujās minētais vērtējums, absolventu aptaujas rezultāti, TVT prakses devēju un darba devēju aptaujas rezultāti. Turklāt gan studenti, gan darba devēji un nozares pārstāvji ir iekļauti TSF Studiju programmu padomes sastāvā, studenti darbojas TSF domē, Studiju padomē un VeA Senātā, nozares pārstāvji un darba devēji katru gadu tiek iekļauti Valsts pārbaudījumu komisijas sastāvā. Detalizētāka informācija par studējošo, absolventu, darba devēju un nozares pārstāvju iesaisti programmas izstrādē raksturota šī dokumenta 1.2. punktā.

Papildus tam joprojām tiks saglabāta un pilnveidota cieša sadarbība vieslekciju un pieredzes apmaiņas formā, turklāt nozares pārstāvju vieslekcijas tiek rīkotas ne tikai ārpus studiju kursu plānojuma, bet arī noteiktos studijuursos atbilstoši kursa aprakstam (sk., piemēram, studiju kursu “Valodu tehnoloģija un pēcreidīgēšana” un “Profesionālā darba organizācija” aprakstu).

IV. Mācībspēki

4.1. *Studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku izvēles pamatojums, kritēriji, kuri izvirzīti mācībspēku atlases procesā, un to analīze, pamatojot atlases kritēriju atbilstību studiju programmas un studiju kursu specifikai.*

Programmas mācībspēku izvēle izriet no kompleksiem apsvērumiem, kuros būtiska nozīme ir programmas sasniedzamo mērķu, studentu interešu, studiju vajadzību, studiju kvalitātes, akadēmiskā un pētniecības darba kompetences apsvērumiem sasaistē ar valsts tiesību aktos un VeA normatīvajos dokumentos noteiktajām prasībām, kritērijiem un procedūrām. Svarīgs aspekts ir tāda līdzsvara panākšana, lai šajā akadēmiskajā bakalaura studiju programmā līdztekus akadēmiskajai kompetencei pasniedzējiem būtu arī faktiskā saikne ar nozari un darba devējiem, kā arī praktiska darba pieredze nozares iestādes un uzņēmumos. Tāpat svarīga komponente ir pasniedzēju pieredze vai potenciāls starptautiskās sadarbības veicināšanā gan akadēmiskajā darbā, gan pētniecībā. Zināmā mērā programmā būtisks ir lektoru, docentu un asociēto un valsts profesoru līdzsvars, līdztekus izpildot tiesību aktos noteiktās prasības, piemēram, saistībā ar to, ka akadēmiskā studiju programmā jābūt iesaistītiem vismaz pieciem profesūras līmeņa pasniedzējiem, kas ir ievēlēti attiecīgajā augstākās izglītības iestādē. Savukārt saistībā ar zināšanām un kompetencēm, ko TSF un VeA mācībspēki nevar nodrošināt, rūpīgi un atbildīgi atlasīti un piesaistīti dažādu akadēmisko līmeņu, augstu novērtēti viespasniedzēji, tostarp no ārvalstu sadarbības universitātēm.

Specifiskās mācībspēku akadēmiskās zināšanu un kompetences prasības izriet no studiju programmas sasniedzamo rezultātu un studiju kursu satura. Tāpēc rūpīgi izvērtēta pasniedzēju akadēmiskā un profesionālā kvalifikācija, akadēmiskā un profesionālā darba pieredze, īstenotie profesionālās pilnveides pasākumi, pārstāvētā zinātnes nozare (tostarp apakšnozare), lai kopainas līmenī zināšanas un kompetence atbilstu studiju satura un sasniedzamo rezultātu kartējumam.

Īstenotā pasniedzēju atlases un izvēles procesa kvalitāti nodrošina atlasē iesaistīto personu kompetence un priekšlikumu izskatīšanas un lēmumu apstiprināšanas daudzpakāpju procedūra. Programmas mācībspēku atlasē un apstiprināšanā ir iesaistīts TSF personāls – dekāns, metodiķe un programmu direktori, kā arī VeA Studiju nodaļa un studiju prorektore. Savukārt lēmumu pieņemšana atbilstoši noteiktajām procedūrām un atkarībā no mācībspēka līmeņa notiek TSF Studiju programmu padomē, TSF domē, VeA Studiju padomē, VeA Zinātnes padomē un valsts profesoru padomē. Nereti pasniedzēju iesaiste izriet no sadarbības ar nozares pārstāvjiem un darba tirgus pārstāvjiem, kas savukārt nozīmē praktisko zināšanu un kompetences apstiprinājumu jau pašā atlases sākumpunktā.

Iesaistīto pasniedzēju dzīvesgājuma informācija, kā arī programmas izstrādē vai jau iepriekš veiktās atlases procedūrā noskaidrots, ka visi programmā iesaistītie mācībspēki pilnībā atbilst norādītajiem kritērijiem, prasībām un programmas īstenošanas vajadzībām.

Jāpiebilst, ka programmas akadēmiskā un pētnieciskā potenciāla stiprināšanai 2025. gada beigās sadarbībā ar Latvijas Universitātes Valodniecības profesoru padomi un tās vadītāju prof. Andreju Veisbergu uzsākts darbs pie jauna kompetenta un motivēta asociētā profesora ievēlēšanas TSF; šo procedūru paredzēts noslēgt ne vēlāk kā 2026. gada aprīlī, lai, saņemot programmas īstenošanas licenci, asociētais profesors jau būtu pilnvērtīgi iesaistīts augstskolā, fakultātē un programmas īstenošanā.

Līdz ar to atlasītais programmas īstenošanas akadēmiskais personāls pilnā mērā nodrošina kvalitatīvu programmas īstenošanu akadēmiskā darba, pētniecības, sadarbības attīstīšanas u. tml. komponentēs. Uzsākot programmas īstenošanu, programmā būs iesaistīti vismaz pieci VeA ievēlēti asociētie profesori vai valsts profesori. Līdztekus programmā ir iesaistīti vairāki docenti un/vai viesdocenti, lektori un vieslektori no Latvijas un ārvalstu universitātēm.

Savukārt programmas īstenošanas laikā pasniedzēju darba kvalitātes kontroli un analīzi

nodrošina vairāki īstenotie pasākumi, piemēram, studentu aptaujas un TSF vadības īstenotā pasniedzēju darba izvērtēšana un attiecīgu pilnveides darbību plāna izstrāde, ja nepieciešami uzlabojumi.

4.2. *Mācībspēku kvalifikācijas atbilstības normatīvo aktu noteiktajām prasībām, ietvert analīzi par mācībspēku kvalifikācijas atbilstību studiju programmas rezultātu sasniegšanai.*

Kā norādīts, visi programmā iesaistītie mācībspēki pilnībā atbilst norādītajiem kritērijiem, prasībām un programmas īstenošanas vajadzībām. Iesaistīto mācībspēku atlase balstās uz programmas mērķiem, uzdevumiem, saturu un sasniedzamajiem studiju rezultātiem, kā arī uz normatīvo aktu prasībām, kas noteiktas Augstskolu likumā, Ministru kabineta noteikumos Nr. 240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu" un Ventspils Augstskolas iekšējos normatīvajos dokumentos par akadēmiskā personāla atlasī. Mācībspēku atlase programmā tiek īstenota, ievērojot šādus pamatprincipus:

- akadēmiskā un profesionālā kompetence attiecīgajā studiju kursa tematiskajā jomā (sk. 10. un 11. pielikumu);
- zinātniskās pētniecības un/vai profesionālās darbības pieredze, kas atbilst kursa saturam (sk. 10. un 11. pielikumu);
- spēja īstenot studentcentrētu un starpdisciplināru mācību procesu (balstoties uz studentu aptaujas rezultātiem un studiju sasniegumiem);
- akadēmiskā godīguma, profesionālās ētikas un kvalitātes nodrošināšanas principu ievērošana.

Mācībspēku darbības vērtēšanas sistēmā bija izvirzīti vairāki pamatkritēriji:

- izcilība – ilgtspējīga un nepārtraukta attīstība, nodrošinot procesu un resursu vadību;
- spēja efektīvi izmantot akadēmisko brīvību – brīvi izvēloties akadēmiskās darbības virzienus un metodes, radīt un publiskot jaunas zināšanas, atklāti diskutēt par to saturu, meklēt iespējas īstenot tās praksē;
- akadēmiskā kultūra – koleģiāla, uz akadēmiskās ētikas principiem balstīta, savstarpējas cieņas, prasīguma, ieinteresētības un atbalsta gaisotnē veidota sadarbība ar studējošajiem un citiem mācībspēkiem.

Studiju kursus īsteno mācībspēki ar maģistra vai doktora grādu humanitārajās, sociālajās vai dabaszinātnēs. Programmas akadēmisko un pētniecisko kodolu nodrošina mācībspēki ar doktora grādu (*PhD, Dr. philol., Dr. sc. administr., Dr. hist.*), savukārt profesionāli un lietišķi orientētos studiju kursus īsteno mācībspēki ar maģistra grādu (*Mg. philol., Mg. transl., Mg. hrm., Mg. sc. administr., Mg. paed., EMBA, Mg. sc. nat.*). Gandrīz pusei – 10 no 22 – studiju programmas docētāju ir piešķirts zinātņu doktora grāds, bet vēl divas docētājas iesaistītas fakultātes iekšējo pētniecības projektu īstenošanā saistībā ar doktorantūras studijām un promocijas darba pabeigšanu.

Piemēram, VeA profesors un vadošais pētnieks (*PhD*) ir izvēlēts studiju kursa "Radošā uzņēmējdarbība un komunikācija" īstenošanai, balstoties uz viņa augsta līmeņa akadēmisko un praktisko kompetenci kultūras, digitālās kultūras, ilgtspējīgas uzņēmējdarbības un projektu vadības jomā; minētā profesora profesionālo pieredzi apliecina aktīva līdzdalība nacionāla un starptautiska līmeņa institūcijās un komisijās, kā arī vadības pieredze augstākās izglītības un pētniecības konsorcijs. Asociētais profesors un Tulkošanas studiju fakultātes dekāns (*Dr. philol.*) ir izvēlēts studiju kursa "Tekstveide un rediģēšana", "Ekspresīvie teksti un radošā domāšana" un "Juridisko tekstu tulkošana un izpratne (EN/LV)" docēšanai, balstoties uz viņa augsta līmeņa zinātnisko kompetenci tekstu analīzē, leksikas un terminoloģijas vēsturē, tulkošanas teorijā un praksē, kā arī literatūrzinātnē. Asociētā profesore (*Dr. philol.*) ir izvēlēta

studiju kursa “Terminoloģija un leksikogrāfija daudzvalodu aspektā”, kā arī ar vācu valodu saistīto kursu īstenošanai, ņemot vērā viņas padziļināto akadēmisko kompetenci un zinātniski pētniecisko pieredzi valodniecībā, leksikogrāfijā, terminoloģijā un terminogrāfijā. Asociētā profesore un studiju prorektore (*Dr. sc. administr.*) ir izvēlēta studiju kursa “Lietišķo pētījumu metodoloģija” īstenošanai, ņemot vērā viņas akadēmisko kompetenci pētniecības metodoloģijā, projektu vadībā un lietišķajos pētījumos. ITF Asociētais profesors ne tikai atbilstošā pētniecības virzienā, bet arī profesionālās darbības dēļ izvēlēts MI ievadkursa docēšanai. TSF docents (*Dr. philol.*) izvēlēts ar spāņu valodas apguvi saistīto kursu docēšanai, savukārt TSF docente (*Dr. philol.*) – ar vācu valodu saistīto teksta izpratnes un tulkošanas kursu īstenošanai un studiju kursu “Tulkojumzinātne un tulkojuma loma saziņā”, “Profesionālā darba organizācija” un “Zinātnes valoda” īstenošanai, un minētā docente bija aktīvi iesaistīta projekta “[Zinātnes valoda](#)” īstenošanā, sākot no idejas un pieteikuma izstrādes, līdz noslēgumā tapušajai monogrāfijai, kurā iekļautas trīs docentes sagatavotas nodaļas.

Viesdocente (*Dr. philol.*) ir izvēlēta studiju kursu “Normatīvā angļu valodas gramatika”, “Valstmācība kultūras kontekstā (EN)”, “Teksta analīze (EN)” un “Angļu valoda lietišķai saziņai” īstenošanai, pamatojoties uz viņas zinātnisko kompetenci un iepriekšējo profesionālo pieredzi. Viesdocents (*Dr. hist.*) ir izvēlēts studiju kursa “Kultūras vēsture” nodrošināšanai, ņemot vērā viņa augsto akadēmisko kompetenci kultūras vēstures, kultūras teoriju un starpdisciplināru pētījumu jomā. Ārvalstu viesdocente (*PhD*) jau vairākus gadus TSF studentus iepazīstina ar valodniecības pamatjautājumiem, un arī šajā studiju programmā viņa turpinās docēt studiju kursu “Ievads valodniecībā”.

Pēc šādiem pašiem principiem tika atlasīti arī lektori un vieslektori, piemēram: TSF lektore (*Mg. paed.*) izvēlēta latviešu un krievu valodas kursu docēšanai, pamatojoties uz viņas ievērojamo pieredzi šādu kursu docēšanā un studentu atzinīgajām atsauksmēm; TSF lektore (*Mg. transl.*) turpinās docēt ar saziņu un mutisko tulkošanu saistītu studiju kursu un studiju kursu “Nozartekstu izpratne un tulkošana (EN/LV)”; TSF lektore (*Mg. transl.*) turpinās TVT un SK programmā īstenotā “Valodu tehnoloģijas” kursa docēšanu jaunā un plašākā studiju kursā “Valodu tehnoloģija un pērcēdīgēšana”, ar ko saistītas lektores pētniecības intereses, kā arī studiju kursu “Publicistikas tekstu izpratne un tulkošana (EN/LV)”. TSF lektore (*Mg. hrm.*) īsteno studiju kursus “Komunikācijas teorijas un starpkultūru komunikācija” un “Valodas pakalpojumu projektu vadība”, kas saistīti ar viņas līdzšinējo pieredzi. Vieslektore (*Mg. philol.*) kā krievu valodas speciāliste izvēlēta studiju kursu “Valstmācība kultūras kontekstā (RU)” un “Nozartekstu izpratne un tulkošana (RU-LV)” īstenošanā, vieslektore (EMBA) īsteno studiju kursu “Vienkāršā valoda sociālo mediju komunikācijā”, kas saistīts ar viņas pētniecības interesēm. Iepriekš studiju programmā SK ieviestos un izstrādātos studiju kursus turpinās docēt divas vieslektores (*Mg. transl., MA*) (“Saskarsme un profesionālā ētika”) un (*Mg. transl.*) (“Diplomātiskais protokols”). Vieslektore (*Mg. philol., MAS*) un (*Mg. transl.*) attiecīgi piesaistītas kā spāņu un franču valodas docētājas, vieslektore (*Mg. paed.*), pamatojoties uz pasniedzējas līdzšinējo pieredzi, docēs studiju kursu “Ievads digitālajā kultūrā”, savukārt vieslektors (*Mg. sc. nat.*) kā nozares eksperts vides aizsardzības, civilās drošības un ilgtspējas jautājumos turpinās docēt studiju kursu “Civilā aizsardzība un vides ilgtspēja”.

Visu iesaistīto docētāju zinātniskā darbība un profesionālā pieredze nodrošina attiecīgo kursu atbilstību studiju programmas mērķim sagatavot valodu, saziņas un kultūrvides speciālistus. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku valsts valodas un svešvalodu zināšanas atbilst tiesību aktu prasībām.

Izvērtējot mācībspēku kvalifikācijas atbilstību kvalitatīvas studiju programmas īstenošanas nosacījumiem, kas plaši atspoguļota mācībspēku kvalifikācijas, pieredzes, sasniegumu aprakstos, var secināt, ka izvēlētie docētāji nodrošina praktisku un augstu savas attiecīgās jomas speciālo zināšanu, prasmju un kompetences līmeni gan konkrētos studijuursos, gan studiju programmā kopumā. Detalizētāka informācija ir norādīta 10. pielikumā “Mācībspēku biogrāfijas

(Curriculum Vitae)” 11. pielikumā “Mācībspēku zinātniskās publikācijas un pētniecības sasniegumi (2019–2025).”

4.3. Raksturot augstskolas/ koledžas piemērotos mehānismus un procedūras mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanai un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanai, sniegt piemērus par mācībspēku zinātniski pētniecisko darbību (ja piemērojams, māksliniecisko jaunradi).

Mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšana ietver gan atbilstošu profesionālās pilnveides programmu apguvi, gan pieredzes apmaiņu un piedalīšanos konferencēs un semināros, ko apliecina to noslēgumā izsniegtie dokumenti.

Kārtību, kādā tiek izvērtēta un uzskaitīta VeA ievēlēto docētāju profesionālā pilnveide atbilstoši augstākās izglītības pakāpes pedagogam nepieciešamajai profesionālajai kvalifikācijai nosaka “Nolikums par vēlētā akadēmiskā personāla profesionālo pilnveidi un tās uzskaiti Ventspils Augstskolā”, kas apstiprināts VeA Senātā 21.02.2023., lēmums Nr. 23-16. (VeA iekšējās aprites dokuments, pieejams Ventas domēna lietotājiem Augstskolas serverī), kas izstrādāts saskaņā ar LR MK 2014. gada 28. oktobra noteikumiem Nr. 662 “Noteikumi par pedagogiem nepieciešamo izglītību un profesionālo kvalifikāciju un pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kārtību”.

VeA ievēlētie docētāji profesionālai pilnveidei atbilstoši kvalifikāciju var iegūt, individuāli plānojot un apgūstot profesionālās pilnveides programmu par inovācijām augstākās izglītības sistēmā, augstskolu didaktikā vai izglītības darba vadībā vai īstenojot nolikuma 2.3. punktā uzskaitītos profesionālās pilnveides mērķim atbilstošus pasākumus.

Katrs docētājs ir atbildīgs par savu profesionālo pilnveidi. VeA docētājiem līdz ievēlēšanas termiņa beigām jāapgūst profesionālās pilnveides programma 160 stundu apjomā (tajā skaitā – vismaz 60 kontaktstundas). VeA docētājs reizi gadā iesniedz pārskatu par profesionālo pilnveidi ar pievienotajiem apliecinājumiem. Fakultātes studiju metodiķis apkopo profesionālās pilnveides apguves pārskatus kārtējā ikgadējā pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes ietvarā.

2018.–2022. gadā ESF projektā “Stiprināt Ventspils Augstskolas akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās” (projekta Nr. 8.2.2.0/18/A/009) docētāji varēja stažēties pie komersantiem Latvijā. Projekta mērķis ir mērķtiecīga VeA akadēmiskā personāla attīstība, lai pilnveidotu studiju procesa kvalitāti, nodrošinātu akadēmiskā personāla kompetenču pilnveidi un atjaunotni, kā arī stiprinātu sadarbību ar ārējiem partneriem. Virziena docētāji šo iespēju arī izmantoja un notika aktīva stažēšanās dažādos uzņēmumos (piemēram, asoc. prof. J. Veckrācis stažējās AS “Cits Medijs” un SIA “Ventas Balss”) kas ne tikai cēla zināšanas par profesionālajiem procesiem nozarē, bet arī stiprināja uzņēmumu un fakultātes aktīvu komunikāciju par studiju procesiem.

VeA docētājiem regulāri tiek piedāvāta iespēja apgūt uz vietas VeA telpās dažādus profesionālās pilnveides kursus. 2020./2021. akadēmiskajā gadā saistībā ar Covid-19 vīrusa izplatību docētājiem organizēto profesionālās pilnveides kursu skaits bija neliels. 2020./2021., 2021./2022. un 2022./2023. akadēmiskajā gadā notika šādi kursi, tajā skaitā projektā “Stiprināt Ventspils Augstskolas akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās” (Nr.8.2.2.0/18/A/009):

- “Elektroniskie dokumenti un paraksti – ar ko sākt?”.
- “Uztraukuma kontrole publiskās runas laikā, kameras priekšā”.
- “Minimālās prasības Moodle lietošanai” (finansēts no projekta “Eiropas nākamās paaudzes mazās pilsētas” (turpmāk – NextGen)).
- “Moodle kursu veidošanas ceļvedis”, “Moodle testi un aptaujas” un “H5P aktivitāšu radīšana un pārvaldīšana” (finansēti no NextGen projekta).
- “Ievads Power BI”.

- “Līderība – emocionālā inteliģence”, “Līderība – vadītājs kā līderis”, “Līderība – komandas vadīšana”, “Līderība – sevis un runas pasniegšanas prasmes publikas priekšā”.
- “Mācību video: no satura līdz ierakstīšanai”.
- “Mākslīgā intelekta iespēju un rīku izmantošana”.
- “Web of Science lietojums praksē: no pētījuma plānošanas līdz rezultātu novērtēšanai”.
- “Digitālās vērtēšanas modeļi augstākajā izglītībā”.
- “Treniņnodarbības mācību video ierakstīšanā”.
- “UDHS pieaugušajiem: kā tas ietekmē mācīšanu, mācīšanos un mācību procesu kopumā”.

2023./2024. akadēmiskajā gadā VeA docētājiem VeA telpās tika organizēti šādi profesionālās pilnveides kursi: “Mākslīgā intelekta iespēju un rīku izmantošana studiju procesā”, “Mākslīgā intelekta (AI) rīki studijām un darbam”, “Sadrumstalota komunikācija, pasīvā agresivitāte un māksla “uzbļaut” virtuāli. Kā pārvarēt digitālās komunikācijas un sadarbības riskus izglītības organizācijā?”, “Korporatīvā pārvaldība, iekšējā un ārējā audita loma”.

2025./2026. akadēmiskajā gada rudens semestrī VeA docētājiem organizēti šādi profesionālās pilnveides semināri: “Aktualitātes augstākajā izglītībā 2025./2026. akadēmiskajā gadā”, “Mākslīgā intelekta praktiskie pielietojumi docētāja darbā”, “Virtual Exchange and Collaborative Online International Learning (COIL) for Academic Teachers”. Docētājiem sniegta iespēja bez maksas apmeklēt Ventpils Izglītības pārvaldes un VeA Mūžizglītības centra organizēto lekciju ciklu “[Zinātne un kultūra – sabiedrībai](#)” (mākslas zinātnieka Ojāra Spāriša lekcijas par muižām un sakrālo mantojumu, LU vadošā pētnieka Jura Dzelmes lekcijas par digitalizāciju, MI, ētiku un vērtībām, Jāņa Dripes lekcijas par arhitektūru un RSU vadošās pētnieces Ineses Čakstiņas-Dzērvies lekcijas par precīzijas medicīnu). Kopš 2025. gada beigām ITF asociētā profesora vadībā notiek regulāri profesionālās pilnveides kursi par MI risinājumu lietošanu docētāju darbā. Šie kursi turpināsies visa 2026. gada pavasara semestrī.

Kopumā studiju programmā iesaistītie docētāji ir izmantojuši gan Ventpils Augstskolas Mūžizglītības centra, gan ārējās iespējas – konferences, seminārus, docētāju mobilitāti u.c. Katra šāda kvalifikācijas celšanas iespēja atsaucas uz mācību procesu. Piemēram, nodarbību bloks, kas veltīts Moodle platformai, veicinājis platformā ievietoto nodarbību materiālu kvalitātes uzlabošanu, palīdzējis apgūt testu un uzdevumu veidošanu, tādējādi atslogojot docētāju darbu, pārbaudot un labojot studentu mājas uzdevumus. Līderības nodarbību bloks stiprinājis docētāju pašapziņu un ticis pārņemts studentu nodarbībās publiskās runas kursā. Treniņnodarbības mācību video ierakstīšanā palīdzējis izveidot tālmācības nodarbību bloku “Datorspēju lokalizācija” (iesaistītie docētāji – TSF dekāns un trīs TSF lektores).

Docētāji savu profesionalitāti pilnveido arī starptautiskā vidē, piemēram, 2022. gadā TSF asociētā profesore piedalījās digitāli humanitāro zinātņu vasaras skolā Horvātijā, 2024. gadā TSF lektore piedalījās vasaras skolā *Language in the Human-Machine Era* Čehijā, 2023. gadā un 2025. gadā TSF vieslektore un lektore devās docēšanas mobilitātē uz Portugāli, savukārt viena no TSF lektorēm 2025. gadā Vācijā papildināja zināšanas par starpkultūru komunikāciju un Itālijā par mācīšanas metodēm iekļaujošas un ilgtspējīgas izglītības nodrošināšanā.

Akadēmiskā personāla pedagoģiskais, zinātniskais, kā arī organizatoriskais darbs tiek vērtēts, izskatot fakultātes domes sēdē studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumu un pārskatu par īstenoto profesionālo pilnveidi. Pedagoģiskā personāla individuālais novērtējums tiek veikts saskaņā ar VeA noteikumiem par vienotu atlīdzības sistēmu VeA, ņemot vērā amata aprakstā, citos saistošos dokumentos noteikto, darba sarežģītību, garīgo piepūli, sadarbību, vadības funkciju, atbildību par darba rezultātiem, atbildību par lēmumiem, pedagoģiskā, organizatoriskā un zinātniskā darba ieguldījumu, amata pienākumu izpildei nepieciešamo izglītību un profesionālo pieredzi. Pašvaldība nodrošina papildu piemaksu docētājiem ar doktora grādu. Studējošiem ir iespēja izteikt savu viedokli par docētāju un viņa docēto studiju kursu, katra semestra beigās piedaloties studiju kvalitātes aptaujās LAIS sistēmā.

Saskaņā ar nolikumu par kārtību, kādā VeA docētājiem tiek piešķirts akadēmiskais

atvaļinājums zinātniskiem pētījumiem vai zinātniskā darba veikšanai ārpus savas darbavietas (VeA iekšējās aprites dokuments, pieejams domēna *venta* lietotājiem Augstskolas serverī), akadēmiskajam personālam ik pēc sešiem gadiem pienākas apmaksāts sešu kalendāro mēnešu akadēmiskais atvaļinājums zinātniskā darba veikšanai ārpus savas darbavietas.

Mācībspēku zinātniski pētnieciskā darbība saistīta ar vairākām programmas īstenošanā būtiskām valodniecības apakšnozarēm, tostarp lietišķajā valodniecībā un sastatāmajā valodniecībā. Plašāku ieskatu zinātniski pētnieciskajā darbībā sniedz pievienotais mācībspēku ar studiju programmu saistīto pēdējo sešu gadu zinātnisko publikāciju saraksts recenzējamos izdevumos (sk. 11. pielikumu).

V. Pielikumu saraksts

Pielikums	Pielikuma Nr.
I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam	
Studiju programmas “Valodas, saziņa un kultūrvide” salīdzinājums ar citu augstskolu studiju programmām	1. pielikums
II. Resursi un nodrošinājums	
Studiju programmas “Valodas, saziņa un kultūrvide” tiešās izmaksas	2. pielikums
III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms	
Studiju programmas “Valodas, saziņa un kultūrvide” atbilstība valsts izglītības standartam	3. pielikums
Studiju programmas “Valodas, saziņa un kultūrvide” pilna laika studiju plānojums	4. pielikums
Studiju programmas “Valodas, saziņa un kultūrvide” studiju kursu/moduļu apraksti latviešu valodā (kārtoti secīgi pēc studiju plānojuma)	5. pielikums
Studiju programmas “Valodas, saziņa un kultūrvide” sasniedzamie rezultāti	6. pielikums
Studiju programmas “Valodas, saziņa un kultūrvide” kursu/moduļu kartējums	7. pielikums
Studiju programmas “Valodas, saziņa un kultūrvide” atbilstība Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standartiem	8. pielikums
IV. Mācībspēki	
Studiju programmas “Valodas, saziņa un kultūrvide” īstenošanā iesaistīto mācībspēku saraksts	9. pielikums
“Valodas, saziņa un kultūrvide” mācībspēku biogrāfijas (<i>Curriculum Vitae</i>) <i>Europass</i> formā	10. pielikums
Mācībspēku ar studiju programmu saistīto pēdējo sešu gadu zinātnisko publikāciju saraksts recenzējamās izdevumos vai pētniecības vai mākslinieciskās jaunrades sasniegumu saraksts	11. pielikums
Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām	
Informācija pēc 12. pielikumā noteiktā saraksta	12. pielikums
VeA Senāta lēmums par studiju programmas izveidi	12.1. pielikums
Vienoššanās starp VeA un RTU par studentu pārņemšanu	12.2. pielikums
Apliecinājums par zaudējumu kompensāciju	12.3. pielikums
Apliecinājums par mācībspēku atbilstību Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas 3. punktā noteiktajām prasībām	12.4. pielikums
Apliecinājums par mācībspēku valodu prasmi	12.5. pielikums
Studiju līguma paraugs	12.6. pielikums
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs	12.7. pielikums
Nolikums par ārpus formālās izglītības vai profesionālajā	12.8. pielikums

pieredzē iegūtu kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu	
Papildus pievienotie dokumenti	13. pielikums
Rīkojums par Ventspils Augstskolas pāreju uz ECTS kredītpunktu uzskaites sistēmu	13.1. pielikums
TSF domes un TSF SPP sēžu protokolu izraksti saistībā ar programmas izstrādi un apstiprināšanu	13.2. pielikums
VeA Senāta lēmums par licencēšanas dokumentu kopas apstiprināšanu	13.3. pielikums
Neatkarīgās ekspertīzes atzinums	13.4. pielikums